

bb.90. bemutatták a tűzoltó utca 25. című új magyar filmet

t ró/fk/p la

1973. szeptember 27./mti/

új, színes magyar film -szabó istván tűzoltó utca 25. című alkotása - szolgált a budapesti művészeti hetek filmbemutató-sorozatának nyitányaként. csütörtökön a vörös csillag film-színházban a premier közönsége - közöttük társadalmi, kulturális életünk ismert személyiségei - nagy tetszéssel fogadták az apáink, a szüleink, az előttünk járók generációjáról szóló művet, amelyhez nemeskürty istván, a budapesti filmvállalat igazgatója mondott „előszót”,.

a film operatőre sára sándor, zeneszerzője tamássy zdenkó. főszereplői: békés rita, lucyna winnicka, bálint andrás, makay margit, mészáros ági, kovács károly és szemes mari./mti/

--

bb.91. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

p la

1973. szeptember 27.

- 85. bartók színház
- 86. centenáriumi tárlat
- 87. időjárásjelentés
- 88. dalnoki ferenc temetése
- 89. közlekedési balesetek
- 90. filmbemutató
- 91. hírjegyzék.

/mti/

--

--60-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

M' 21 65

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 28.

bb.1. ódon házak a belvárosban - milliókat költenek felújításukra

1/-don/tr/szö/a/la

1973. szeptember 28.

az v. kerületi ingatlankezelő vállalat az idén több mint 116 millió forintot fordít a belvárosi lakóházak felújítására. a tetemes summa azonban mindössze a sürgős felújításokra elegendő, ilymódon pénz-és kapacitás hiányában a lakosság - egyébként jogos - panaszai rendkívül lassan orvosolhatók. ahhoz, hogy a vállalat pótolja a restanciát az ötödik ötéves terv időszakában - az éves felújítási kereten felül - további 1.5 milliárd forintra lenne szüksége. a belvárosban ugyanis a teljes épületállomány hatvan százaléka a századforduló előtt épült, a lakások 25.8 százaléka komfort nélküli. a kerületi ikv eddig az évről-évre rendelkezésére állópénzből a lakóépületeknek alig több mint 30 százalékát tudta felújítani.

az ideiglegesen legfontosabb feladat a belvárosi rekonstrukció folytatása, a levegőtisztasági rendelet végrehajtása, a metró-csomópontok körüli épületek felújítása, az üzletközpont kialakítása és a centenáriumi vállalatok teljesítése.

a belvárosi rekonstrukcióra korábban jóváhagyott távlati tervet átdolgozták.

/folyt.köv./

- 1 -

M'

bb.1./ ódon.....folyt./-a

eszerint az 1-es ütem befejezési határideje 1976. december 31. végrehajtásához több mint 367 millió forint szükséges. a pénzből 44 házat újítanak fel teljesen, hat épület kap önálló új portált, hétben új felvonót építenek. a rekonstrukciós munkálatok menetét lassítja, hogy nincsen üres terület, így az építők felvonulási terület gyanánt kénytelenek ajárdát igénybe venni. nehezíti a munkát az is - hogy a belváros sajátos forgalmi rendjéből adódóan a folyamatos anyagszállítás sincs megoldva.

a levegőtisztasági rendelet megvalósításával - a módosított terv szerint - 1975-re végeznek. a széntüzelésű kazántelepeket gáztüzelésűre állítják át. az idén erre a célra több mint 40 millió forintot költ az ikv.

a vállalat a fővárosi 2-es számú építőipari vállalat tal közösen előreláthatóan október végéig készül el a kosuth-lajos utca 16-17. szám alatti épület homlokzat és tetőfelújításával. a centenáriumi programban szerepel az apáczai csere jános utca 17. számú lakóház főhomlokzatának felújítása. a munkával jó ütemben haladnak. /mti/

--

bb.2. hevesi szőttes párizsban

vid/-ká/a/hgy

1973. szeptember 28.

a párizsi divatcikk sorába lépett a hevesi szőttes. a goldsole-cég a közelmúltban mintákat kért a hevesi népművészeti és a háziipari szövetkezet által készített izléses női ruhákból és bluzokból, majd a vállalat képviselői személyesen is ellátogattak a hevesi üzembe. a mintadarabok megnyerték a párizsi nők tetszését, s a francia cég most több tízezer forintos értékben vásárolt női és leányka bluzokat. a ruhákat részben himzéssel, részben szőttessel díszítik a hevesi népművészeti motívumok felhasználásával. /mti/

--

- 2 -

bb.3. a főszereplő: budapest - kisfilm-sorozat a fővárosról

1/ró/gk/szö/a/hgy

1973. szeptember 28.

budapest történelmének 100 éves emlékeit, régi és új szépségeit, lakóinak hajdani és mai életét kísérik nyomon a néző abban a kisfilmsorozatban, amely, „budapest varázsa”, címmel szerepel a budapesti művészeti hetek műsorában. a kilenc alkotásnak fővárosunk az egyetlen közös főszereplője.

murányi éva munkája, az „egy város varázsa”, . bartók-muzsika hangjai mellett vetítik a kedves, hangulatos utcákat, tereket, a halászbástya, a gellérthegy panorámáját, híres vendéglők boltiveit. kollányi ágoston, „budapest tegnap, ma és holnap”, című alkotása a múlt emlékeiből indul ki. a „játész-terem a köröngyetekben”, - préda tiber filmje - a szabadidő hasznos eltöltésére, az egészséges testmozgás fontosságára hívja fel a figyelmet, s nemcsak a legfiatalabbak érdekében.

a „budai vár”, -ba kalauzol kollányi ágoston másik alkotása. knoll istván pedig, „pest-buda szerelmesei”, -ről készített filmet. kis józsef, „budapest”, című műve a televízióban sikerrel vetített négyrészes produkció nyomán született. a szerző másik filmje a „a város”, foglalkozik a fővárosi ipar, a kereskedelem elmúlt évszázadának fontosabb állomásaival, s közvetlen összehasonlításokon gazdag fotodokumentációs anyagra támaszkodva méri az elért eredményeket.

a műemlékvédelem a témája az „udvarok”, című kollányi-produkciónak, domokos attila, belváros, a pedig pest szívébe invitálja a nézőt. /mti/

--

bb.4. balettelőadások a budapesti művészeti heteken

1/ró/gk/szö/a/hgy

1973. szeptember 28.

a balettművészet kedvelői számára is gazdag programot kínál a budapesti művészeti hetek eseménysorozata. a magyar állami operaház balettegyüttese az operaházban szeptember 30-án hacsaturján spartacus című balettjét, október 9-én loevenskiöld: a szilfid és riisager: etüdök czerny nyomán című kompozíciót tűzi műsorra. október 11-én a három bartók-mű szerepel a programban. /folyt.köv./

- 3 -

bb.4./ balettelőadások.....folyt./-a

három alkalommal lép fel a fővárosi operettszínházban a „nederlands dans theater”, társulata. október 2-én és 3-án a „balett zene nélkül: mozdulatok”,; prokofjev: „tovatűnő látomások”,; mcdowell, „vasárnapi lapok”, és beethoven: „a nagy fuga”, című kompozíciókból álló műsorral lépnek közönség elé. október 4-én szilassy: négyszögek; beric: körök; hoiby: éden után és saint-saens: extra septett című kompozícióit táncolják el.

ugyancsak az operettszínházban szerepel a pécsi balett is négy estén. október 6-én és 7-én bágya két művével, a „társaság”, gal és az „egyszer volt”, -tal, október 12-én és 13-án liszt: faust-szimfónia és bartók: két portré című művéből álló összeállítással.

új nevek, balettművészetünk új tehetségei mutatkoznak be október 14-én a fővárosi operettszínházban látható, „tizperces baettek”, című programban. a műfaj népszerűsítésére, új közönségrétegek megnyerésére készült műsorról barkóczy sándor koreográfus nyilatkozott az mti munkatársának:

- vállalkozásunkkal, amelyet forod antal kollégámmal közösen hoztunk létre, szeretnénk lehetőséget teremteni a bemutatkozásra, a fölfedeztetésre olyan fiatal balettművészeknek, akik az operaházban - annak repertoárjellege, az együttes nagy létszáma és a színház működésének kialakult rendje miatt - még nem juthattak jelentős feladatokhoz. tehetségük és művészi felkészültségük viszont nemcsak komoly reményekre jogosítja, hanem már most akár a legkényesebb szerepek megoldására is képessé teszi őket. az együttes legidősebb tagja is mindössze négy éve fejezte be tanulmányait.

- kamarabaletteket tüztünk műsorra, amelyek nagyrészt magyar szerzők zenéjére készültek: xvii. századi magyar táncdal kezdődik a program, s liszt, kodály, bartók, farkas és hidas-műveken át patachich iván elektronikus zenéjéig sokféle hangvételű kompozícióra táncolnak a fiatal művészek. a „tizperces baettek”, -ben tizen adnak számot tehetségükről, művészi képzettségükről és - éppen a stílusok különbözősége révén - sokoldalúságükről.
/folyt.köv./

bb.4./ balettelőadások...2.folyt./-a

barkóczy sándor befejezésül hangsúlyozta, hogy a vállalkozást kísérletnek szánják, s egyúttal szeretnék föltérkőpezni a magyar balettművészet továbbhaladásának lehetséges útjait./mti/

..

bb.5. új falburkoló anyagok

vid/á/a/hgy

1973. szeptember 28.

az építőiparban jól hasznosítható új termékek gyártását kezdték meg a faanyagvédelmi és fatelítő vállalat tokodi üzemében. az egyik újdonság a kocka alakú falburkoló lap. ezek a 70x70 centiméteres burkoló lapok úgy variálhatók, hogy különféle tetszetős mintákat lehet kialakítani a fal-felületükön. megkezdték a víztaszító anyaggal telített szaluzólapok készítését is. ezekből a szaluzóelemekből az idén 65 000 darabot szállítanak az építőiparnak. rövidesen berendezkednek a tetszetős és praktikus faházak gyártására is.

a tokodi üzemben korábban elsősorban vasuti talpfákat, telefonoszlopokat, szőlőkarókat stb. készítettek. ezek iránt alaposan csökkent a kereslet. a változó igényekhez gyorsan igazodva tértek át elsősorban az építő-és bútoriparban szükséges új anyagok gyártására. az új termékek jórészt átitatják gombásodás és rovar elleni vegyszerekkel, s így a fa élettartamát fajtánként 10-40 évvel is meghosszabbítják. e program keretében rendezkedtek be az éghetetlen fa előállítására is. az égéskésleltető vegyszerrel impregnált faanyagot egyáltalán nem fogja a láng. a magyar hajóés darugyárnak, a győri vagon-és gépgyárnak, valamint több más ipari és mezőgazdasági üzemnek szállítanak már a lángálló anyagból. ilyen fából készítik a hajók faalkatrészeit és a vagonok belső burkolatát. ezzel a vegszerrel itatják át a faházakat is. /mti/

..

bb.6. vezess kiválóan - népszerűek az mhsz tanfolyaai

1/vt/gk/sz6/a/-cz

1973. szeptember 28.

a gépjárművezető-képzésben jelentős a szerepe a magyar honvédelmi szövetség tanfolyamainak, iskoláinak. az elmúlt négy évben több mint 100 ezren tettek sikeres vizsgát motorkerékpár-, személy-, illetve tehergépkocsivezetésből az mhsz kurzusok befejezésével. alapos és szakszerű a képzésben résztvevő sorköteles fiatalok felkészítése, akik hét különféle állami vizsgát tesznek. a szocialista versenymozgalom keretében sorkötelesek részére, vezess kiválóan, versenyt is szerveztek, amely hároméves multra tekint vissza. ezen a hasznos vetélkedőn az idén mintegy tízezren indultak. a tanfolyami osztály, járási, városi és megyei szintű versenyek legjobbjai - három-három főből álló, husz csapatot alkotó kollektívák - a hét végén mérik össze tudásukat, felkészültségüket az országos döntőn. ennek első részét szombaton dunakeszin, második részét pedig vasárnap nagytétényben tartják. a döntőbe jutott 60 versenyző először lövészeti feladatokat hajt végre, majd számot ad közlekedésselméleti, javítási, karbantartási-hibaelhárítási, - tehát műszaki - valamint politikai ismeretekből. a döntő második fordulóján vasárnap lesz a vezetési versenyre nagytétényben. a résztvevőknek 5 kilométeres kijelölt pályán 18 különféle akadályt kell leküzdeniük. a győztesek értékes díjakat, jutalmakat kapnak./mti/

--

bb.7. sok zsirt és kevés tejet fogyasztunk

1/mir/sz6/a/hgy

1973. szeptember 28.

tulságosan kövérek vagyunk - állítják a szakemberek a ksh több mint 4 000 családra kiterjedő étel- és tápanyagfogyasztási vizsgálata alapján. az egész ország lakosságának táplálkozási szokásait reprezentáló felmérés szerint hazánkban minden 100 ember közül 35-40-en túltápláltak. mert lényegesen több, magas kalória értékű zsiradék- és szénhidrát tartalmú ételt fogyaszt a kívánatosnál.

/folyt.köv./

- 6 -

NA

bb.7./ sok zsirt.....folyt./-a

az országos ételmezési-és táplálkozástudományi intézet tapasztalatai szerint a túlzott zsirfogyasztás mindennek-előtt a lakosság paraszti és szellemi foglalkozású rétegeinek táplálkozási szokásaira a legjellemzőbb. az utóbbiak naponta átlagosan 500-600 kalóriával több fűtőértékű ételt fogyasztanak a kelleténél. a főlegesen elfogyasztott, magas kalóriaértékű ételek között a sertészsirt tartalmazó ételmiszerek állnak az első helyen. a paraszti lakosság körében elsősorban a magas szénhidrát tartalmú kenyér-féleségek péksütemények és tészták túlzott fogyasztása az általánosabb. az ipari munkások mind gyakoribb túltápláltsága pedig - ha nem is ilyen kirívóan - leggyakrabban a nehéz fizikai munka fokozódó gépesítésére vezethető vissza: az általuk fogyasztott ételek kalóriaértéke ugyanis nem csökken a gépesítés mértékével arányosan.

átúlzott zsirfogyasztás mellett - s ez a lakosság mindhárom csoportjára jellemző - a túltápláltság másik legfontosabb oka a cukorfogyasztás emelkedése. a cukor egyike a legkevésbé értékes ételiszereknek. az energián kívül semmiféle tápanyagot nem tartalmaz. túlzott fogyasztása az elhízásban, illetve a fogszuvasodásban betöltött szerepe miatt kifejezetten káros. ugyanakkor a népélelmezés egyik legfigyelemreméltóbb hiányossága a tej-és tejtermékek fogyasztásának kedvezőtlen alakulása. bár a magas tápértékű fehérjék - a baromfi, tojás, hús és hentesáru - fogyasztásának aránya az utóbbi években országszerte kedvezően alakult, a hazai lakosság nemzetközi viszonylatban alacsony tej- és tejtermék fogyasztása alig fejlődött az elmúlt tíz év alatt.

nem kevesebb gondot okoz a lakosság helyes táplálkozásának másik kulcskérdése, a zöldség-és gyümölcsfogyasztás alakulása, amely az erőteljes fejlődés ellenére még mindig nem éri el a kielégítő színvonalat. még fontosabb megállapítás, hogy a magas tápértékű ételiszerek fogyasztásának növekedésével nem fogyasztunk arányosan kevesebb zsirt. és szénhidrátot. a szakemberek szerint mindenekelőtt ezzel magyarázható a túlzott kalória-fogyasztás. pedig a kövérség igen sok esetben elősegíti a legkülönbözőbb betegségek kialakulását, s különösen káros a 6-14 éves gyermekekre nézve. a gyermekkorban megszokott helytelen táplálkozástól ugyanis felnőtt korban már nehezen szoknak le az emberek./mti/

--

NA

- 7 -

bb.8. ezerhét száz kéziratos térkép a borsodi Levéltárban

vid/ká/a/hgy

1973. szeptember 28

a borsod megyei Levéltár a mind szélesebb körben kibontakozó helytörténeti kutatás segítésére kiadványsorozatot indított. a „Levéltári füzetek”, -ben eddig közreadták a megyére vonatkozó urbáriumokat, a községek feudáliskori pecsétnyomóinak leírását. a most megjelent harmadik füzetben a miskolci és sátoraljaujhelyi Levéltárban fellelhető kéziratos térképek jegyzékét közlik.

a megyei Levéltár két részlegében mintegy ezethétszáz kéziratos térképet őriznek. ezek túlnyomó része a tizennyolcadik század utolsó harmadában készült. a térképek általában az egyes települések határát, illetve azok egy részét rögzítették a készítés időpontjában használt földrajzi neveikkel. a kötetben valamennyi, az egykori borsod-abauj, illetve zemplén vármegyékhez tartozó helyiséget felsorolnak. vannak községek, amelyeknek határáról négy-hat különböző időpontban készült térképlap is fennmaradt.

a közreadott ismertető elsősorban az agrártörténeti kutatásokhoz nyújt segítséget ./mtu/

..-

felhasználható: 9.00 órától!

bb.9. árel ellenőrzések tapasztalatai a józsefvárosban -
ülést tartott a viii. kerületi tanács

t/gy/pá/a szó/a/hgy

1973. szeptember 28.

a józsefvárosi tanács kereskedelmi osztálya és 200 tagu aktivahálózata tavaly összesen 1239 az idei év első felében pedig 642 alkalommal végzett árel ellenőrzéseket a városrészben. az élelmiszerboltokban, a vendéglátóiparban, és az iparcikk-boltokban végzett, szurópróbák, hatékonysága is javult - állapították meg a viii. kerületi tanács pénteki ülésén, amelyen a legfontosabb fogyasztási cikkek és szolgáltatások árel ellenőrzések tapasztalatairól tárgyaltak.

/folyt.köv./

- 8 -

NA

bb.9./ árel ellenőrzések.....folyt./-a

az ellenőrzéseket összesen 269 esetben követte felelősségre vonás. a szabálytalanságok többsége súlycsökkentésből, többletszámolásból és más indokolatlan árdrágításokból eredet. a kerületi tanács tavaly megszigorította az árel ellenőrzéseket: az igazgatási osztály - különösen a visszaesőkkel szemben - 600-tól 2 000 forintig terjedő pénzbírságokat szabott ki.

a városrész élelmiszerboltjaiban a próbavásárlások alkalmával tapasztalt többletszámolások zömét a közért husboltokban jegyezték fel. az ócsai új barázda tsz például nyolcféle árucikket árusított a leltári iven szereplő áraknál drágábban a rákóczi téri csarnokban. a boltvezető ellen szabálysértési eljárás indult, a termelőszövetkezet ellen pedig vizsgálatot kértek. a ruházati és iparcikk boltok 4-5 százalékánál „tévedtek”, az elszámolók. az itt alkalmazott ellenőrzéseket kiterjesztették a minőségek vizsgálatára is. megszigorították a magánkereskedők árel ellenőrzését. különösen a virágárosok körében kellett sűrűn helyreigazítani az indokolatlanul felemelt árakat. a nagyobb ünnepek, virágos, vámszedőit, többek között úgy büntették meg, hogy felülvizsgálták és felemelték adóalapjukat. megállapították, hogy a kiskereskedelmi fogyasztói árak ellenőrzésében nagy szerepet vállal a kerületi neb. előre meghatározott terv szerint vizsgálja a vállalatok, szövetkezetek gazdálkodását, a magánkereskedők tevékenységét, a nyereségek alakulását és az árakat befolyásoló költségeket. a vizsgálat összegezései alapján a vállalatok és az irányító állami szervek intékedtek a neb által feltárt jelenségek felszámolására.

a tanácsülésen szó volt arról is, hogy a kermi, a viii. kerületben a minőségellenőrzésekkel együtt hatékonyan segíti az árel ellenőrzéseket. hozzájárul ahhoz, hogy a vásárlók a pénzükért ténylegesen azt a minőségű és abba az osztályba sorolt árut kapják, amiért az árat kifizették. a kermivizsgálatai megállapították például, hogy a józsefvárosban több olajkályhát teljes értékű áruként forgalmaztak, holott egy részük minőséghibás volt. több keravill boltban kifogásolták, hogy az elemeket szavatossági idejük lejárta után is teljes értékű áruként adták el.

/folyt.köv./

- 9 -

NA

bb.9./Áellenőrzések.....2.folyt./-a

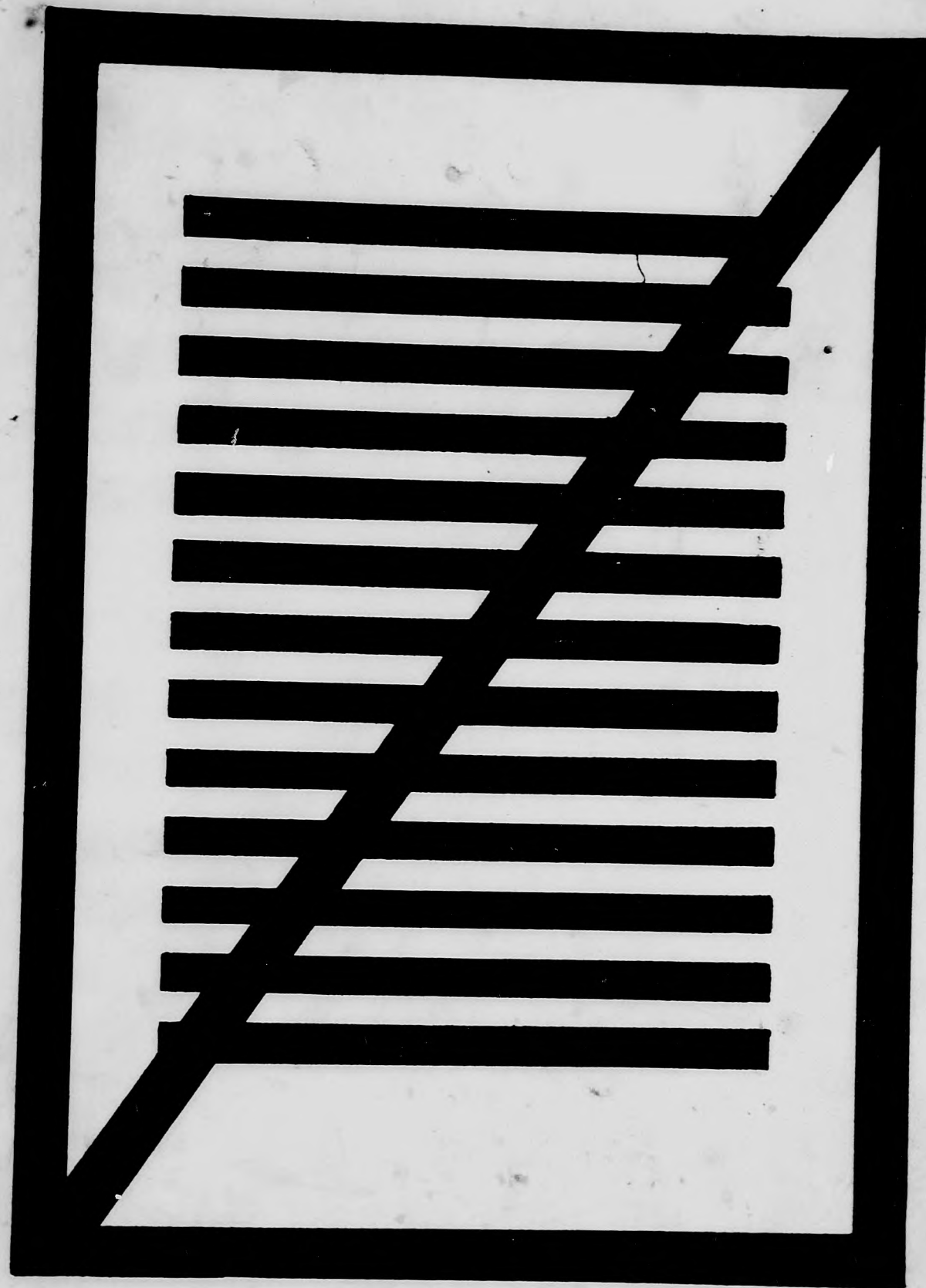
több helyen azt kellett észrevételezni, hogy a másodosztályú iskolaköpenyeket első osztályú áruként hozták forgalomba. a 93-as számú róltex boltban pedig hét ágyneműgarnitúrát kellett a másodosztályba átsorolni.

a tanácsülés egyöntetű véleménye, hogy a jövőben a külső ellenőrzéseken túl a kereskedelmi vállalatok igazgatóinak is szigorúbban kell ellenőrizniük az áruk minőségére és az osztályozásukra előírt jogszabályok betartását. /mti/

..-

- 10 -

M/

bb.9./Árellenőrzések.....2.folyt./-a

több helyen azt kellett észrevételezni, hogy a másodosztályú iskolaköpenyeket első osztályú áruként hozták forgalomba. a 93-as számú röltex boltban pedig hét ágyneműgarnitúrát kellett a másodosztályba átsorolni.

a tanácsülés egyöntetű véleménye, hogy a jövőben a külső ellenőrzéseken túl a kereskedelmi vállalatok igazgatóinak is szigorúbban kell ellenőrizniük az áruk minőségére és az osztályozásukra előírt jogszabályok betartását. /mti/

.-

- 10 -

M/

bb. 10./ tápszer .... folyt./ il

az ideai terméseredmények bizonyítják, van olyan szófafajta, amely hazai viszonyok között kitűnően termeszthető, hektáronkénti 20 mázsa termés is elérhető vele. a kísérletek szerint a szója az alföldön is megterem, tiz mezőgazdasági üzemben a kiskörei vízlépcső csatornáiból öntözve természetük jó eredményel ezt a fontos fehérjeforrást.

az omfb már olyan gépet is vásárolt külföldről, amely a szóját feldolgozza. ez a növény ugyanis csak megfelelő hőkezelés után hasznosítható közvetlenül takarmánnyként, mert az állat növekedését gátló, mérgező anyagokat is tartalmaz.

nemcsak szójjával igyekeznek az iroda a „fehérjeéhségen”, enyhíteni, biztató kísérletek folynak a karbamid takarmánnyként való hasznosításával is. a szarvasmarha-bendő flórája ha nitrogénhez jut /ez a karbamid/, akkor fehérjét szintetizál - ezt az élettani tulajdonságot hasznosíthatják, így nem kell csak a drága kész fehérjét etetni az állattal.

ujfajta takarmánykukoricával is kísérleteznek az omfb kezdeményezésére. a kísérletek és a már elért eredmények a számítások szerint megteremtik a lehetőséget annak, hogy 1985-re az akkori takarmányozáshoz szükséges fehérje 90 százalékát itthon állítsák elő./mti/

--

bb. 11. tető alatt a nagykanizsai kórház új 450 ágyas főépülete

vid ká/il hgy

1973. szeptember 28.

rekonstruálják a zala megyei tanács 2-es számú nagykanizsai megyei kórházát. a fejlesztéssel és korszerűsítéssel a kórházi ágyak száma meghaladja a 700-at. az új 450 ágyas főépület már tető alá került, s megkezdődött a technológiai szerelés. a 7 emeletes épület egyik szárnyában rendezik be az új városi sztk rendelőt, amelyben 22 orvosi munkahely lesz./mti/

--

- 12 -

bb. 12. új gyár a bakony-alja „fővárosában”, Kisbéren

vid ká/il hgy

1973. szeptember 28.

három évvel ezelőtt kezdett munkához Kisbéren régi, más célokra használt épületekben a gamma művek gyáregysége. azóta modern gyártelep alakult ki a bakony-alja „fővárosában”, a mintegy 60 millió forintos beruházást az év végére befejezik, 1700 négyzetméter alapterületű új üzemcsarnokot, hő- és energiaközpontot építettek, szociális létesítmények egész sora készült el.

Kisbéren és a környékén korábban egyetlen ipari üzem sem működött, a lakosság főként mezőgazdasági munkából élt. az új gyár szakmunkásainak egy része Budapesten, a törzsgyárban 3-6 hónapos átképzéssel sajátította el a legfontosabb ismereteket. a többi dolgozót helyben oktatták. már az indulásnál megkezdtek a szakmunkástanuló képzést, s még ebben az évben átadják a nagyrészt a gamma művek költségéből épített új szakmunkás iskolát.

a kisbéri gyártelepen mintegy 2 000 féle alkatrészt készítenek, a gamma különböző termékeihez. mti/

--

bb. 13. óriássalag kezdte meg működését a szentesi ruhagyárban - 42 perc/egy öltönyre

vd ká/il hgy

1973. szeptember 28.

a szegedi ruhagyár 13 évvel ezelőtt hozta létre szentesi üzemét, amelynek termelése azóta a háromszorosára nőtt, az idén már több mint 120 millió forint értékű különféle munkaruha kerül ki az üzemből. a fejlesztés során egyebek között gyorsvarrógépeket, programvezérléses gőzvasalókat, autmata gombfelvarrókat és egyéb speciális gépeket szereltek fel, s helyileg kidolgozott műszaki újításokat vezettek be. most a munkaszervezetet korszerűsítik: óriási munkaszalagot helyeztek üzembe. ennél a szalagnál csaknem százra emelték a dolgozók létszámát, így jobban kihasználják a modern gépi berendezést. az óriássalag működésének feltételeként minden dolgozó több műveletet megtanult, hogy szükség esetén elláthassák a hiányzó feladatát is. géphiba esetére tartalék gépek állnak készenlétben.

/folyt.köv./

- 13 -

bb. 13./ óriásszalag ... folyt./ il

a szalag villanygépei a trolibuszéhoz hasonló, sinen is mozgatható csatlakozóval ellátott felsővezetésekről kapják az áramot, s így könnyen átcsoportosítható az egész berendezés a változó munkafeltételeknek megfelelően, a cél az, hogy a korábbi hatvanról 42 percre csökkentsék egy-egy kétrészes munkaruha gyártási idejét./mti/

--

bb.14. tornapálya épül a debreceni nagyerdőben

vid il cz

1973. szeptember 28.

tovább fejlesztik és felújítják a debreceni nagyerdőt. a több esztendeje óta tartó rekonstrukciót az idén folytatják - a kiöregedett fák helyére fiatalokat ültetnek, azokat pedig, amelyeket még meg lehet menteni különleges eljárással, kezelik,,. a nagyerdő felújítására ebben az esztendőben 2.5 millió forintot költenek. a város lakóinak a pihenését segítik elő a sétautatózat kiépítésével, folyamatban van a kempingtáborral szemben egy erdei tornapálya építése is./mti/

--

bb. 15. a pestmegyei kishajózási vállalat

tm/il cz

1973. szeptember 28.

közl1, hogy a zebegény-pilismarót közötti révátkelést október 1.-15. között szombat és vasárnap menetrend szerint, hétfőn reggel 9 óra 10 perccig közlekedtetik. a hét többi napján nem üzemel./mti/

--

- 14 -

bb. 16. kitüntetések a fegyveres erők napja alkalmából

t vt il cz

1973. szeptember 28.

a magyar néphadsereg érdekében, a honvédelmi nevelés és a hadkiegészítés területén több éven át végzett kiemelkedő társadalmi munkájuk elismeréseként - a fegyveres erők napja alkalmából - a honvédelmi miniszter kitüntetésekkel adományozott párt- és államigazgatási szervek, vállalatok, egyes minisztériumok, országos hatáskörű szervek dolgozóinak. 19-en kapták meg a haza szolgálatáért érdemérem arany, ezüst, illetve bronzfokozatát: 37-en a honvédelmi érdeméremet, 15-en részesültek dicséretben és jutalomban.

a kitüntetések, jutalmak oláh istván vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke adta át ünnepélyes külsőségek között pénteken délelőtt a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében. az ünnepi eseményen jelen volt dr. papp lajos államtitkár a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke./mti/

--

bb. 17. tüdőgyógyászok jubileumi megemlékezése tatabányán

vid il cz

1973. szeptember 28.

egy negyed évszázaddal ezelőtt vették kezébe az első beteget az első komárom megyei tüdőgyógyintézetben, tatabánya síkvölgyön. 10 esztendővel ezelőtt nyitotta meg kapuit ugyan csak tatabányán a modern, 300 ágyas megyei tüdőszanatórium. ezekről az évfordulókról emlékeztek meg pénteken az intézetben.

az ország minden részéből eljöttek a tbc szanatóriumok képviselői, és több tudományos előadás hangzott el.

dr. lakatos páli, a megyei gyógyintézet igazgató főorvosa sok érdekes adatot sorakoztatott fel az elmúlt évtizedekről. elmondta többek között, hogy már a tanácsköztársaság alatt határozatban írta elő a munkástanács, hogy a síkvölgyi kastélyt tbc szanatóriummá kell átalakítani. ami ekkor csak vágya volt a bányászoknak, az 1948-ban megvalósult. a helyzet azonban még akkor is súlyos volt. komárom megyében az országosan magas átlagot is meghaladta a tbc halálozások száma. a korszerű gyógymódokkal és gyógyszerekkel azonban néhány éven belül az országosnál is jobb eredményeket értek el a megyében.

/folyt.köv./

10.15/11

- 15 -

bb 17./ tüdőgyógyászok .... folyt./ 1l

mivel a gümőkór ma már egyedi esetként jelentkezik, a tüdőgyógyintézetek kollektívái országsszerte új feladatokat oldanak meg. tatabányán például a légzőszervi megbetegedések leküzdése került előtérbe. a város légköri viszonyai is hozzájárulnak ahhoz, hogy ősztől tavaszig a körzeti rendelőkben a felnőttek 16-20, a gyermekszakrendelőkben a jelentkezők 50-70 százaléka légzőszervi megbetegedésben szenved.

az ünnepségen több egészségügy kiváló dolgozója kitüntetést és miniszteri dícséretet osztottak ki./mti/

bb. 18. halálos balesetek

1l cz

1973. szeptember 28.

heves megyében recsk és parádfürdő között papp dezső 52 éves munkagépvezető boconádi lakos a rakodógépet ittasan vezette, amely az utszéli fának ütközött. a baleset következtében a munkagép vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy orvoshoz szállítás közben meghalt.

zalaszentgróton németh lászló 30 éves villanyszerelő zalavarnoki lakos motorkerékpárját nem az ut- és a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, a nedves úton megcsuszott, felbukott és a helyszínen meghalt./mti/

bb. 19. a bkv értesíti

1l cz

1973. szeptember 28.

az utazóközönséget, hogy október 1-től 7-ig minden nap 8.30 órától 13.30 óráig a nagyköruton a népszínház utca és mester utca között, október 1-én, 2-án és 3-án 9 órától 13.30 óráig a kisköruton a marx tér és a kálvin tér között, október 3-ról 4-ére, 4-ről 5-re, 5-ről 6-ára virradó éjjel 19.30 órától 4.10 óráig a kisköruton a marx tér és a kálvin tér között vágyépitési munkák miatt - villamos viteldíjjal - autóbuszok közlekednek./mti/

10.30/1l

Tóth

- 16 -

bb. 20. kőolajfeldolgozás jugoszláv megrendelésre

vid 1l cz

1973. szeptember 28.

pénteken a komáromi kőolajipari vállalatától többnapos tapasztalatcseré után 54 tagú jugoszláv olajipari küldöttség utazott haza újvidékre. a jugoszláv szakemberek több új módszerrel, eljárással ismerkedtek meg a komáromi üzemben és megbeszéltek a további együttműködést. a magyar és a jugoszláv kőolajipari vállalat ugyanis szoros üzleti és szakmai kapcsolatot alakított ki. 1969 óta minden évben nagy mennyiségű kőolajat küldenek újvidékről komáromba. itt a nyersanyagból jó minőségű kenőolajokat, benzint, petróleumot stb. készítenek és ezeket küldik vissza jugoszláviába. a feldolgozás költségeit a jugoszláv partner dollárral egyenlíti ki. az üzleti kapcsolat mindkét fél számára előnyös. a komáromi vállalat gazdaságosan kihasználja nagy teljesítményű üzemeinek szabad kapacitását, s ezzel is növeli nyereségét. a kapacitáshiánnyal küzdő jugoszláv cég pedig a kész termékek értékesítésével juthat nagyobb bevételhez. ebben az évben már százezer tonna jugoszláv kenőolajat dolgoznak fel komáromban.

rövidesen újabb jugoszláv szakemberek érkeznek a komáromi vállalatához. újvidéken ugyanis magyar mintára és magyar segítséggel új kőolajfeldolgozót építenek. az új üzem jövőbeli mérnökeit, technikusait várják tapasztalatcserére. a komáromi üzem szakemberei a helyszínen is szakmai tanácsokkal segítik majd jugoszláv partnereiket./mti/

bb. 21. tíz tantermes iskolát adtak át tapolcán

vid 1l cz

1973. szeptember 28.

tapolcán pénteken avattak fel egy tízteremes iskolát. az ünnepségen lendvai józsef, a városi pártbizottság első titkára mondott beszédet. a dobó istván lakótelep 11 millió forint beruházási költséggel épülő új intézményéhez a honvédségi alakulatok a városi tanács szolgáltató üzemével együttműködve 216.400 munkórában mintegy négy és félmillió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá.

a jól felszerelt torna- és műhelytermekkel ellátott iskolában, tíz tanulócsoporthoz csaknem 300 gyermek kezdheti meg a tanulást./mti/

10.37/1l

Tóth

- 17 -

bb. 23. a lotto e heti nyerőszámai

il cz

1973. szeptember 28.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a ma-
kón megtartott 39. heti Lottó sorsolásán a következő számokat
húzták ki:

2, 12, 22, 60, 68

az október 1-én megtartandó tárgynyeremény sorsolá-
son a 36. játékhét szelvényei vesznek részt./mti/

--

bb. 22. budapesti közlekedési balesetek

tm/il cz

1973. szeptember 28.

a 14. kerületben az egressy ut és a miskolci ut keresztező-
désében major kálmán 37 éves gépkocsivezető, budapesti lakos az
általával vezetett taxi gépkocsival nem adott áthaladási elsőbbséget
és összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetője,
kardalus sándor 22 éves hűtőgépész, budapesti lakos súlyos, nem
életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

szabálytalanul haladt át az uttesten a 15. kerület cserven-
ka utca és pestujhelyi utca kereszteződésében németh sándor 30
éves bedolgozó, budapesti lakos és egy 173/e jelzésű autóbusz elü-
tötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba
szállították.

vinyei andor 35 éves vegyész mérnök, budapesti lakos személy-
gépkocsijával a 13. kerületben a sallai imre ut és a csanádi
utca kereszteződésében szabálytalanul kanyarodott és összeütkö-
zött egy személygépkocsival. a baleset következtében vinyei andor
és a vétlen személygépkocsi utasa, papp lászlóné, 58 éves ápoló-
nő, budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.
a mentők mindkettőjüket kórházba szállították./mti/

--

- 18 -

10.551L

10³¹g

bb. 24. megkezdtek az idei napraforgótermés feldolgozását

vid ká/il cz

1973. szeptember 28.

az országos mosószergyártó- és növényolajipari vállalat
nyirbátori növényolaj gyárában megkezdtek az idei napraforgó
termés feldolgozását. szeptemberben 700 vagon napraforgót
szállítottak a gyár raktáraiban, 50 vagonnal többet, mint a
mult év hasonló időszakában. a termés minőségileg is kiváló,
magas olajtartalma. a gyárban naponta 55-60 tonna olajat ál-
litanak elő. ezt részben a gyárban, részben más üzemekben hasz-
nálják alapanyagként étolajak, tisztítószeresek készítéséhez.
/mti/

--

bb. 25. ösztönzőbb módon támogatja az állam a zöldség és gyü-
mölcs téli tárolását

i sl/tm/il cz

1973. szeptember 28.

az állam évente összesen 130 millió forint árkiegészítést
nyújt azoknak a vállalatoknak és szervezeteknek, amelyek ver-
senytárgyalás alapján vállalják bizonyos mennyiségű zöldség-
és gyümölcs téli tárolását a lakosság részére. ezzel is segí-
ti hogy a tárolással járó kockázat és többletkiadás ellenére
viszonylag alacsonyabb áron hozzassák forgalomba a
téli tárolt burgonyát, zöldséget, gyümölcsöt.

az árkiegészítés tehát már eddig is ösztönözte a vállala-
latokat a téli tárolásra, mivel azonban a támogatás összege a-
zonos volt az egész téli idényben, a vállalatok nem voltak elég-
gé érdekeltek abban, hogy az árut az idény végéig tárolják. e-
zért a pénzügyminiszter és a belkereskedelmi miniszter most
megjelent rendeletében az állami támogatást aszerint differenci-
álja, hogy a burgonyát, zöldséget, gyümölcsöt a téli idény ele-
jén, közepén, vagy végén értékesítik-e. a decemberben értékesi-
tett burgonya után például mázsánként 35., január 1. és március
31. között 55, április 1. - június 30. között pedig 65 forint
ártámogatást fizetnek. ugyanezekben az időszakokban a vörös-
hagyma és a fokhagyma árkiegészítése 45-60, illetve 80 forint,
az értékesített zöldségfélék után 45-50, illetve 60, a téli
alma után pedig 50-60, illetve 80 forint ártámogatást fizetnek
mázsánként./mti/

--

- 19 -

12²⁰g

bb. 26. koszoruzási ünnepség a hősök terén

t vt/gg/11 cz

1973. szeptember 29.

a fegyveres erők napja alkalmából pénteken délelőtt koszoruzási ünnepség volt budapestén a hősök terén a magyar hősök emlékművénél. a himnusz elhangzása után a magyar népköztársaság fegyveres erők nevében czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, benkei andrás belügyminiszter és papp árpád vezérőrnagy, a munkásőrség országos parancsnoka helyezte el az első koszorút. a hazafias népfront országos tanácsának képviselőjében bencsik istván főtitkár, szentistványi gyuláné titkár és dr. pesta lászló, a budapesti népfront bizottság alelnöke koszoruzott. a kisz központi bizottságának koszoruzóját illisz lászló, a központi bizottság titkára, csillik andrás a budapesti kisz bizottság első titkára és bodó katalin, a kisz központi bizottságának tagja helyezte el.

a budapestén akkreditált katonai és légügyi attasék nevében willy meurer alezredes, az ndk nagykövetségének katonai és légügyi attaséja, sead hadzovic ezredes, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság nagykövetségének katonai és légügyi attaséja, valamint michael burge alezredes, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság nagykövetségének védőerő és katonai attaséja koszoruzott.

az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz parancsnoksága nevében b. p. ivanov vezérezredes, a déli hadseregcsoporthoz parancsnoka, f. k. iscsenko repülő-vezérőrnagy és j. a. gugnyak altábornagy helyezte el a koszorút.

a magyar partizán szövetség képviselőjében görgényi daniel nyugállományú vezérőrnagy, az országos választmány tagja kurimszky sándor nyugállományú vezérőrnagy - a szövetség tagja és markó imre rendőrezredes, a szövetség titkára; a magyar honvédelmi szövetség nevében kiss lajos vezérőrnagy a szövetség főtitkára, réti Antal alezredes és szabó mihály ezredes, főtitkárhelyettesek koszoruzták meg az emlékművet.

a koszoruzási ünnepség az internacionale hangjai után a katonai diszegység elvonulásával ért véget./mti/

--

11.50/11

- 20 -

12⁵⁰g

bb. 27. vigh tamás kiállítása balassagyarmaton

vid 11 cz

1973. szeptember 28.

a balassagyarmati horváth endre galériában pénteken megnyitott vigh tamás munkácsy-díjas szobrászművész kiállítása. a tárlaton a szobrász tizenhárom bronzplasztikáját állították ki. amelyek felölelik a művész fejlődésének valamennyi korszakát. megnyitó beszédet kovács béla műtörténész a mlcsarnok munkatársa mondott./mti/

--

bb. 28. új üzemek, üdülők, áruházak épülnek gyulán

vid 11 cz

1973. szeptember 28.

a városfejlesztési programban elért eredményeket és a legsürgősebb tennivalókat tárgyalta a gyulai városi tanács pénteki ülése. az alföldi fürdővárosban nagyon megnőtt az idegenforgalom, ezért új 100 személyes motel épül a kempingtáborban. a várfürdő környékén új abc áruházak, vendéglátóipari egységek kerülnek átadásra. a fővárosi tanács 350 személyes gyógyüdülőt építet gyulán. bővítik a nyomdaipari vállalatot, a harisnyagyárat, új üzemházat épít a szabók szövetkezete, új telepet alakít ki a vízgépészeti vállalat. hamarosan indul kiemelt beruházásként az új kolbászgár építése.

az iv. ötéves terv végére elkészül a kétszintes kulturpala-ta, s a meglévő erkel ferenc művelődési központot kohán emlékmúzeummá alakítják. száz személyes kollégium épül a környékből bejáró diákok részére. bővül az állami gyermeknevelő és gyógy-pedagógia intézet.

a városfejlesztési program szerves részeként az állami gazdaság és a két termelőszövetkezet 100 millió forintot fejlesztést valósít meg. így nemcsak a gyulai lakosságot, de a fürdővendégeket is választékban gazdag, jóminőségű élelmiszerekkel láthatják el. tekintettel gyula fürdőváros jellegére, kiemelt feladatként kezelik a környezetvédelmet. ezért új parkok, gyermekjátszóterek épülnek. bővítik a fekete-körös parti hétvégi üdülőtelepet, park erdőt telepítenek, hobby kerteket adnak el az érdeklődőknek. a város valamennyi üzemében, intézményében, földgáztüzelésre állnak át, s a lakások felében ugyancsak gázzal tüzelnek. a negyedik ötéves terv végrehajtása közben máris megkezdték a gondos élőlényeket az v. ötéves terv beindításához./mti/

--

- 21 -

10.13.30

bb. 29. skoda autóbuszok pécsen és veszprémben

vid il cz

1973. szeptember 28.

pénteken reggel, Magyarországon elsőként pécsen állítottak forgalomba skoda gyártmányú sm-11-es típusú városi autóbuszokat, amelyből tizenötöt ünnepélyes külsőségek között adott át pap János, a volán tröszt vezérigazgató helyettese, a párt, állami és társadalmi szervek képviselői jelenlétében.

a volántröszt rendszeres évi fejlesztési keretéből csaknem 13 millió forint költséggel vásárolt, nagyon szép és kedvező műszaki tulajdonságokkal rendelkező autóbuszok a mecsekajai város két legforgalmasabb útvonalán a 30-as és a 31-es járatokon közlekednek. a pályaudvarról az új egyetemi negyedig, illetve a bányászlakta hősök teréig szállítják az utasokat eddigi 60 személyes helyett kényelmes, háromajtós, 97 személyes autóbuszokkal. így lényegesen kulturáltabbá vált a közlekedés pécsen a két fontos útvonalán, ahol járatsűrítésre vagy csuklóbuszok beállítására nincs lehetőség. az új autóbuszokat vezető volán dolgozókat anyagilag érdekelte teszik a járművek megóvásában és a biztonságos közlekedésben. minden kocsi után ugyanis 15 000 forintot letétbe helyez a vállalat. ezt a pénzt a gépkocsivezetők jutalomként megkapják, ha az üzemelésre tervezett idő alatt felújítás nélkül, balesetmentesen vezetik a járműveket.

pécs csak néhány óráig tartotta „elsőségét”, az új kocsikkal, délután ugyanannyi sm-11-es városi autóbuszt adtak át veszprémben./mti/

--

bb. 30. órákiállítás az ndk budapesti kulturcentrumában

t nn/gk/il cz

1973. szeptember 28.

pénteken a sajtó képviselőinek dr. wedler heinrich a veb uhren-und maschinenkombinat ddr vezérigazgatója a sajtó képviselőinek megnyitotta a cég budapesti órákiállítását az ndk budapesti kulturcentrumában. a kiállítást megelőző tájékoztatón elmondta, hogy a tekintélyes ndk-beli óragyár hat évvel ezelőtt alakult meg az ország területén addig tevékenykedő valamennyi üzem egyesüléséből. termelésük mennyisége alapján a világ hatodik helyén állnak. az órákiállítás érdekessége, hogy felvonultatja az elmúlt évszázadok legértékesebb típusait, számos különlegességet. ugyanakkor a bemutatón ott szerepelnek a legújabb modellek is, amelyek formájukban, vonalvezetésükben a divatot követik./mti/

--

- 22 -

bb. 31. 90 éves a vasvári önkéntes tűzoltó testület

vid fm/il cz

1973. szeptember 28.

kilencven éves a vasvári önkéntes tűzoltó testület. a kemenesháti nagyközségi tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén elismerését fejezte ki a 38 tagú testület munkájáról. külön köszöntötték a testület három nőtagját. ma már ifjúsági tűzoltó gárda is működik, amely az utánpótlást adja./mti/

--

bb. 32. 100 éves születésnap

vid il cz

1973. szeptember 28.

századik születésnapját ünnepelte jászózsán özv. bolya Jánosné, a tarnamenti tsz nyugdíjasa. a ritka, szép kort megért idős asszony tiszteletére gyermekei, unokái és dédunokái bensőséges családi ünnepséget rendeztek. köszöntötték a jubiláló matróznát a tanács, a társadalmi szervek és a közös gazdaság képviselői is. az utörök és az óvodások vergekkel és virágcsokrokkal kedveskedtek az ünnepeltnek, aki a régi korok hiteles tanujaként számos néprajzi értéklő népszokásokat, hagyományt ismer a jászózsági község régmúlt életéből./mti/

--

bb. 34. gyermekszakorvosok tanácskozása veszprémben

vid fm/il cz

1973. szeptember 28.

a veszprémi vegyipari egyetemen - a magyar gyermekorvosok társasága nyugat-dunántúli csoportja rendezésében - pénteken - kétnapos tudományos tanácskozás kezdődött. a megjelent mintegy száz gyermekszakorvost dr. török János kandidátus a veszprémi megyei gyermekórház igazgató főorvosa köszöntötte.

a tanácskozáson több mint 40 előadás hangzik el, főbbek között a csecsemőkori tüdő-megbetegedésekről, a koraszülöttek anyagcsere és szívbetegeiről./mti/

--

13.00/il

- 23 -

10/15/00

bb. 33. elindult a tizenkettedik tolna megyei barátságvonat a szovjetunióba

vid fm/il cz

1973. szeptember 28.

pénteken hajnalban a tizenkettedik barátságvonat indult el tolna megyéből 350 utassal a szovjetunióba. a coopturist szövetkezeti utazási iroda által szervezett kilenc napos kirándulás részvevőinek hatvan százaléka fizikai dolgozó. megtekintik kijev, leningrád és moszkva nevezetességeit, és találkoznak szovjet békeharcosokkal./mti/

--

bb. 35. környezetvédelmi tanácskozás zalaegerszegen

vid il cz

1973. szeptember 28.

a hazafias népfőszabószakszervezet zalaegerszegi bizottsága pénteken megyei környezetvédelmi tanácskozást rendezett zalaegerszegen. a környezetvédelem nemzetközi és hazai helyzetéről, valamint az ezzel kapcsolatos állami és társadalmi teendőkről s. szabó ferenc, az országos környezetvédelmi munkaközösség elnöke tartott tájékoztató előadást. a tanácskozás célját - amelyen gazdasági vezetők, közegészségügyi szakemberek, orvosok, erdészek, kertészek, növényvédelmi, vízgazdálkodási és talajvédelmi szakemberek vettek részt - abban jelölték meg, hogy összehangolják a társadalmi szervek és gazdasági szervezetek feladatait, munkáját a megye környezetvédelmére, a környezeti ártalmak megszüntetésére, illetve csökkentésére, a víz, a levegő, a vegyi szennyeződés, a zajártalom, az urbanizáció káros hatásai, a talajpusztulás, a táj esztétikai romlásának felderítésére és a védelem hatásos módszereinek kialakítására.

a környezet meg nem becsülése - mint a tanácskozáson hangoztatták - visszaüt az emberre, mindenkinek kötelessége arra törekedni, hogy az ember és a természet panaszmentes kapcsolata menjen elő gyorsabban megnyugtatóan létrejöjjön. a környezetvédelmi ártalmak csökkentésében nagy szerepe van a zalai tájak eredetiségének, a nagyterjedésű erdőknek, a természetes ligeteknek, a szervezett élővíz védelemnek. jóléti erdők, zöldövezetek alakulnak ki a városok körül. csupán az elmúlt évben 90 hektár erdősávot létesítettek például zalaegerszeg közvetlen környékén, kiránduló- és parkerdő kialakításán fáradoznak nagykanizsa mellett. a környezetvédelmi munkák azonban nem korlátozódhatnak csak a városokra, parkokat, ligeteket, pászitos tereket kell kialakítani a községekben, fásítani kell az ipartelepek környékét.

a zalaegerszegi környezetvédelmi tanácskozáson elhatározták, hogy községenként, településenként számba veszik a meglévő természeti értékeket s azokat védetté nyilvánítják./mti/

--

13.14/11

10/14⁰⁰

- 24 -

bb. 36. tudományos tanácskozás szegeden

vid il cz

1973. szeptember 28.

szegedi orvostudományi egyetem bőrgyógyászati klinikájának tantermében pénteken délután megkezdődött a magyar dermatológiai társaság kétnapos tudományos ülése. a tanácskozáson mintegy hatvan kutató közül számos jugoszláviából, romániából, az ndk-ból és az nszk-ból érkezett vendég vesz részt. az ülés célja az ugynevezett porphyrin anyagcsere és a szervezet betegségeivel szembeni védekező rendszerének vizsgálata, az ezzel kapcsolatos legújabb külföldi és szegedi kutatások ismeretése.

a tanácskozás pénteki programjában pastinszky istván professzornak a magyar dermatológiai társaság elnökének megnyitója után nyolc tudományos referátum hangzott el.

az ülésen résztvevő bőrgyógyászoknak szombaton az mta szegedi biológiai kutató központjában működés közben bemutatják az impulzcytophometer nevű berendezést, amely a sejtek rosszindulatuságának megítélésére szolgál./mti/

--

felhasználható 19 után

bb. 37. magyar darab ősbemutatója veszprémben

vid ká/il cz

1973. szeptember 28.

veszprémben a petőfi színház művészei pénteken ismét magyar darab ősbemutatójával léptek a közönség elé. ez alkalommal pethes györgy rendezésében, juhász istván: valahol egy szige t című kétrészes színpadi legendáját vitték színpadra./mti/

--

bb. 39. időjárásjelentés

il cz

1973. szeptember 28.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken 13 órakor

a nappali felmelegedés kissé erősödik.

/folyt.köv./

13.20/11

10/14

- 25 -

bb. 39./ idő .... folyt./ 11

az elmúlt 24 óra folyamán szárazföldünk időjárása lényegesen nem változott. a földközi-tenger térsége fölött örvénylő ciklon olaszországban, a balkán-félszigeten és a kárpát medencében sokfelé esőt, helyenként zivatart okoz. a brit-szigetek fölött is nagy kiterjedésű alacsony nyomású légköri képződmény helyezkedik el, amely nedves, hűvös levegőt szállít nyugat-európa és a skandináv félsziget déli része fölé. ezeken a területeken is sok helyen esik az eső. csak az ibériai-félszigeten és a fekete-tenger térségében száraz az idő. közép-európában csütörtökön 5-7 fokkal alacsonyabb volt a maximum hőmérséklet, mint a legutóbbi 10 év átlaga. a következő 36 órában a kárpát medencében hűvös marad az idő.

hazánkban csütörtökön az ország nagy részén borult idő volt, csupán a tiszántulon szakadozott időnként a felhőzet, és így ott 2-6 órára kisütött a nap. sokfelé esett az eső, az ország középső részén zivatartok is kialakultak. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában 5-10 mm között volt, helyenként meghaladta a 10-20 mm-t, sőt néhány helyen 30 mm feletti eső esett. dunaujváros 32, tatabánya 37, alcsutdobo 39 mm-t jelentett. a hőmérséklet napközben a dunántulon 10-15, a duna-tisza közén 15-22, a tiszántulon 22-25 fok között volt. ma hajnalra 6-13 fokig hűlt le a levegő. délelőtt nyugaton felszakadozott a felhőzet, máshol borult idő volt, helyenként kisebb eső esett. a hőmérséklet 11 órára 10-16 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 13,1 fok volt, 1,5 fokkal alacsonyabb, mint a 100 éves átlag.

ma 12 órákor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

időnként felszakado felhőzet, inkább csak keleten elszórtan kisebb esővel. az élénk időnként erős északi, északnyugati szél lassan mérséklődik. később mérsékelt, változó irányú lesz. a hajnali órákban párásság, helyenként köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 15-20 fok között.

a duna vízállása budapestnél 140 cm./mti/

- 26 -

13.25/11

Tólvár

bb. 38. felhasználható 19.00 óra után!

évadnyitó előadás a kaposvári színházban

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 28.

pénteken este tartotta évadnyitó előadását a kaposvári Csiky Gergely színház. romain rolland : a farkasok című három felvonásos drámáját mutatták be komor istván jászai díjas rendezésében. szabó kálmán a darab fordítója egyben temlier parancsnok szerepének megformálója. /mti/

-.-

bb. 40. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke szeptember 28-án 13 h-ig:

se/rj -cz

1973. szeptember 28.

1. v. kerületi házfelújítások
2. hevesi szőttes
3. kisfilmek a fővárosról
4. balettelőadások
5. új falburkoló
6. mhsz tanfolyamok
7. kevés tejet fogyasztunk
8. kéziratos térképek
9. viii. ker. tanács ülése
10. tápszer
11. nagykanizsai kórház
12. új gyár kisbéren
13. a szentesi ruhagyár
14. tornapálya a nagyerdőben
15. a kishajózási vállalat
16. kitüntetések
17. tüdőgyógyászok ülése
18. balesetek
19. a bkv közleménye
20. kőolajfeldolgozás

/folyt.köv./

13.25 rj

Tólvár

- 27 -

bb. 40. / a belföldi... 1. folyt./rj

21. új iskola tapolcán
  22. budapesti balesetek
  23. lotto
  24. napraforgó feldolgozás
  25. zöltség tárolása
  26. koszorúzás
  27. vigh tamás kiállítása
  28. új üdülők gyulán
  29. skoda autóbuszok
  30. órakiállítás
  31. 90 éves a tűzoltóegyesület
  32. 100 éves asszony
  33. barátságvonat
  34. gyermek szakorvosok
  35. környezetvédelem
  36. tudományos tanácskozás szegeden
  37. veszprémi színház
  38. kaposvári színház
  39. időjárás,
  40. hírjegyzék
- /mti/

--

bb. 41. a fizikusok világszervezetének ülése

i/mir/tr/rj hi -cz

1973. szeptember 28.

pénteken az akadémia székházában megkezdte ülését a nemzetközi fizikai unió /iupap/ végrehajtó bizottsága. a fizikusok világszervezetének testülete - a hazánkban először megrendezett kétnapos tanácskozásán - a nemzetközi együttműködés és a tudományos információcsere továbbfejlesztését szolgáló elvi és szervezeti kérdésekkel foglalkozik. /mti/

--

bb. 42. felhasználható 19.00 ó után!

„rendhagyó”, szombathelyi színházi évad

vid/fm/rj -cz

1973. szeptember 28.

szombathelyen pénteken megnyílt a színházi évad, amely azért nevezhető „rendhagyó”, -nak, mert a városnak nincs állandó színháza, s ezért öt állandó vendégszereplő együttes előadásait láthatja a közönség. a veszprémi, a győri, a kaposvári, a pécsi és a szegedi társulat lép fel rendszeresen a városban. az évadnyitón a győri kisludgy színház művészei stein-kander „zorba”, című musicalját mutatták be.

/folyt.köv./
13.30 rj

- 28 -

bb. 42. „rendhagyó”,..... 1. folyt./rj

a művelődési és sportház, valamint a szakszervezetek vas megyei tanácsa kedvezményes bérletakciót szervezett a különböző korosztályok számára. általános iskolai alsó és felső tagozatos, középiskolás diák, valamint felnőtt bérletet bocsátottak ki. az utóbbiból 1800 fogyott el a munkások és az alkalmazottak körében. a bérlet is eltér a hagyományostól. a műsorprogramból maguk a bérlettulajdonosok választhatják ki azokat az előadásokat, amelyeket meg kívánnak tekinteni. /mti/

--

bb. 43. átadták a duna-tisza közti napok emlékplakettjeit

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 28.

befejezéshez közeledik a duna-tisza közti napok első ízben megrendezett t kéthetes programja bács-kiskun megyében. a nagy tájegység kereskedelmi, vendéglátóipari és idegenforgalmi rendezvényei a vártnál nagyobb érdeklődést keltettek, ami első sorban a rendezésben résztvevő több mint 60 vállalat, szövetségi szerv és intézmény munkájának köszönhető.

pénteken kecskeméten, az első duna-tisza közti napokat értékelő tanácskozáson a megye által alapított emlékplakettjeit és emléklapokat adtak át a rendező szervezeteknek. a tájegységi napok jól sikerült „fópróbjának”, szervezői és rendezői elhatározták, hogy jövőre - szeptember 16-28 között - ismét megrendezik a duna-tisza közti napokat. /mti/

--

bb. 46. a belga parlamenti küldöttség látogatása a péti nitrogénművekben

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 28.

pénteken a péti nitrogénművekbe látogatott a hazánkban tartózkodó belga parlamenti küldöttség hrvé brouhonak, a belga szocialista párt képviselőházi csoportja vezetőjének, az interparlamentális unió belga-magyar tagozata elnökének vezetésével. a vendégeket dr. radnóti istván, a veszprém megyei tanács elnöke, országgyűlési képviselő és a gyár vezetői fogadták. kisgergely lajos vezérigazgató ismertette a nagymultu és rohamosan fejlődő műtrágyagyár tevékenységét és a 9 milliárdos új beruházás helyzetét. a tájékoztatás során méltatta azokat a belga eljárásokat és berendezéseket, amelyekkel már termelnek péten, elismeréssel nyilatkozott az évi százezer tonna kapacitású belga karbamid-üzemről, amelyet a coppe rust belga cégtől vásároltak. az épülő új nitrogénműtrágyagyárban szintén belga eljárás alapján már szerelik az új, évi kétszázezer tonna kapacitású karbamid-üzem berendezéseit. a vendégek megtekintették a mintegy 5 000 személyt foglalkoztató gyáróriás egyes üzemrészeit és szociális intézményeit. /mti/

--

13.35 rj

- 29 -

bb. 44. pénteken ülésezett a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége

t ni/tr/il cz

1973. szeptember 28.

pénteken ülésezett a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége és megtárgyalta a szakszervezet nevelő, agitációs és propaganda munkájának, valamint kulturális tevékenységének helyzetét és további feladatait.

az agitációs és propagandamunka értékelésében kiemelte a központi vezetőség, hogy intézkedéseket tettek az 500 főnél több taggal rendelkező szakszervezeti bizottságoknál, agitációs és propaganda bizottságok létrehozására, segítséget adtak azoknak feladatterveik, munkamódszerek kialakításához. a szakszervezeti politikai oktatás jelentős fejlődését bizonyítja, hogy minden negyedik dolgozó, a szocialista brigádtagoknak háromnegyed része, a nőknek 21 százaléka vesz részt benne, érvényesül a politizáló jelleg, a hallgatók élnek a vitalehetőségekkel.

a bentlakásos iskolákban azok a tisztségviselők részesültek oktatásban, akiknek a munkájuk ellátásához ehhez szükségük volt, a szot központi iskolába azonban a vidékiek kollégiumi férőhely hiányában nem arányuknak megfelelően kerültek be. a munkavédelmi agitáció nagymértékben hozzájárul a baleseti statisztikák minden mutatójának javulásához.

a vasutas művelődési intézmények területi jelleggel működnek, jelentős részt vállalnak a lakosság kulturális ellátásában, de nem elég jók a kapcsolataik a helyi üzemekkel, vállalatokkal. évente 1500-an váltanak vasutas opera- és 500-an színházi vasutas bérletet a józsef attila színházban.

a jövő feladatai között kiemelte a központi vezetőség, hogy tovább kell javítani a művelődési intézmények tartalmi munkáját, szélesíteni a kubmozgalmat. segíteni kell a fenn tartási gondok megoldását./mti/

--

bb. 45. ülést tartott a vas-, fém és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezetének elnöksége

t ni/gg/il cz

1973. szeptember 28.

pénteken a vas-, fém és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezetének elnöksége ülést tartott, amelyen három napirendi pontot tárgyalt meg.

/folyt.köv./
13.40/11

10/11/11

- 30 -

bb. 45./ ülést .... folyt./ il

a béren kívüli juttatásokról szólva elmondták, hogy a vállalatok 1967 óta a gyermekintézmények üzemeltetési költségeit a színvonal emelése érdekében 15 millió forinttal növelték, az óvodai helyek az 1970-es 4180-ról 1972-ben 5667-re emelkedtek. az utóbbi két évben a dolgozók lakásproblémáinak megoldására 402 millió forintot fordítottak. az üzemi étkeztetés nyersanyag-normáit emelni kell - állapította meg az elnökség, - részben az r-alapból, részben az étkeztetésben résztvevők hozzájárulásával.

az elnökség állást foglalt a dolgozók egészsége és testi épsége sérelméből eredő károk megtérítéséről, kiemelte a szakszervezeti bizottságok aktivitásának fontosságát, érdekképviselői szerepük még jobb ellátásának szükségességét.

a harmadik napirendi pontban toldi józsef vezérigazgató és szlaukó jános szb titkár beszámolt a munkaverseny helyzetéről az ikarus karosszéria és jármű gyárban. kiemelték, hogy a munka- és üzemszervezés hatékonyságának növelésére gyorsabban és jobban kell hasznostani a munkarendszert, és különösen a műszakiak körében kell szélesíteni a szocialista munkaversenyt./mti/

--

bb. 47. fogadás a fegyveres erők napja alkalmából

t vt/gg/hl/il hgy

1973. szeptember 28.

cizinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter - a fegyveres erők napja alkalmából - pénteken délután fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében. a fogadáson megjelent biszku béla, az mszmp központi bizottságának titkára, fehér lajos, a kormány elnökhelyettese az mszmp politikai bizottságának tagjai, benkei andrás belügyminiszter, borbándi jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, papp árpád vezérőrnagy, a munkásőrség országos parancsnoka, illisz lászló, a kisz központi bizottságának titkára, továbbá több más ismert közéleti vezető személyiség.

részt vett a fogadáson néphadseregünk táborszaki és parancsnoki karának sok tagja. ott voltak a magyar partizán szövetség, a honvédelmi szövetség vezetői, továbbá a honvédelmi minisztérium, a belügyminisztérium, a külügyminisztérium, valamint a munkásőrség országos parancsnokságának vezető beosztású munkatársai.

/folyt.köv./ L/MAGYAR

10/14/30

- 31 -

b. 47. fogadás .... folyt./ il

megjelentek a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők katonai és légügyi attaséi, továbbá - b. p. ivanov vezérrezreddel az élen - az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz parancsnokságának magasrangú képviselői. ugyancsak ott volt v. k. andrjusczenko altábornagy, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erő parancsnokságának magyarországi képviselője./mti/

--

bb. 48. aláírták a magyar-indiai kulturális munkatervet

1973. szeptember 28.
t nm/tr/h1/il hgy

pénteken a kulturális kapcsolatok intézetében i.d.n. sahi indiai oktatásügyi államtitkár és dr. rosta endre a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke aláírta a két ország 1974-75-re szóló kulturális munkatervét.

az aláírásnál megjelent c. b. muthamma, az indiai köztársaságtrendkívüli és meghatalmazott nagykövete. ott volt dr. nagy miklós, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, s hazai politikai társadalmi és művészeti életünk számos kiválósága.
+ budapesti

x x x

a magyar indiai kulturális csereprogram értelmében tovább bővül az együttműködés a két ország felsőoktatási intézményei, muzeumi, s más kulturális intézményei között. a magyar fél nyolc hetes továbbképzési tanfolyamot indít analitikai kémiából a panjab egyetemen. 1975 végén ugyancsak négyhetes talajtani tanfolyamot tartanak magyar mezőgazdászok indiai szakemberek számára. közös kutatási programot dolgoznak ki a mezőgazdaság területére a kukorica termesztésének problémáiról.

a következő két évben közvetlen kapcsolatba kerül majd az indiai és a magyar nemzeti múzeum. ugyancsak közvetlenül cserél majd műtárgyakat, egészíti ki információ gyűjteményét a hopp ferenc kelet-ázsiai múzeum és a hyderabad-i múzeum. a két ország képzőművészeti kiállítását is cserél a jövőben.

/folyt.köv./

16 145

- 32 -

bb. 48./ aláírták ... folyt./ il

az indiai irodalom alaposabb megismertetésére az indiai állam ösztöndíjat biztosít hindi nyelvű magyar műfordítóknak. ugyancsak az indiai állam látja vendégül 1975-ben azt a négytagú filmforgató csoportot, amely a távoli ország falvainak szociológiai problémáiról készít filmet. a tervben szerepel még a levéltárak és könyvtárak közvetlenebb kapcsolatainak megteremtése is.
/mti/

--

bb. 50. kifizették az öttalálatos nyereményeket

il hgy

1973. szeptember 28.

a lotto történetében másodszor fordult elő, hogy ugyanazon a héten három öttalálatos szelvény is akadt. a 37. játékhéten az egyik ötös zalaegerszegre került - nyertese salamon lászló 18 éves fiatalember -, a másik kettőt budapesten kifizették ki az országos takarékpénztár III., illetve 15. kerületi fiókjában. egy-egy nyertes 764 000 forintot vett kézhez mindkét budapesti nyertes, dolgozó asszony, akik nyereményüket felhasználásig takarékpénztárban helyezték el./mti/

--

8. kifiz

bb. 49. az élelmiszergazdaság hatékony fejlesztéséről tárgyalt a mém országos értekezlete

t sb/pá/il hgy

1973. szeptember 28.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumban pénteken országos értekezletet tartottak, amelyen a megyei tanácsok elnökhelyettesei, mezőgazdasági-élelmiszerügyi osztályvezetői az ágazat kutató intézeteinek, oktatási intézményeinek és országos vállalatainak vezetői vettek részt.

dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter nyitotta meg a tanácskozást, amelyen váncsa jeno miniszterhelyettes ismertette az élelmiszergazdaság műszaki fejlesztésének helyzetét és a soron levő legfontosabb feladatokat. utalt arra, hogy az utóbbi két évben a fejlődés jóval dinamikusabb volt, mint amennyit a tervekben előirányoztak.

/folyt.köv./

14.15/il

NA-152A

- 33 -

bb. 49./ az élelmiszergazdaság .... folyt./ 11

igy a magyar élelmiszergazdaság az európai országok sorában

jó közepes helyet foglal el, de tíz évvel ezelőtt még az utolsók között volt. az eredmények azonban - bár jelentősek - mégsem adhatnak meglegedésre okot, mert az élelmiszergazdaság különböző ágai egyenlőtlenül fejlődtek, márpedig a dinamikus és hatékony előrehaladásnak fontos feltétele az egyenletes, arányos növekedés. túlságosan nagyok az eltérések még az azonos termelési ágak legjobb és leggyengébb gazdaságainak eredményei között is. hollandia tejgazdaságaiban nincs nagyobb eltérés 10 százaléknál, s nálunk három-négyszeres a különbség. a hatékony termelési módszereket tehát széleskörűvé kell tenni, hogy általánosabb és egyenletesebb legyen a fejlődés.

a növénytermesztésben a leghatékonyabbak az iparszerű mezőgazdasági termelési rendszerek. ezek révén egyebek között a kukorica termesztésében 25-30 százalékkal nagyobb a termés, mint az országos átlag. tovább növelhető a hatékonyság akkor, ha nem feledkeznek meg e termelési rendszerek valamennyi feltételének megteremtéséről, a megfelelő talajelőkészítésről, a gépjavító kapacitások megteremtéséről, az üzem- és munkaszervezésről, a fokozott technológiai fegyverről. a növénytermesztésben a hatékonyság emelésén túl a vetésterületet is növelni kell cukorrépa-ból, napraforgóból, dohányból, burgonyából, csaknem fél évszázados elmaradást kell pótolni a legelőgazdálkodásban, hiszen 1938-ban hektáronként 16,6 mázsát, tavaly pedig mindössze 12 mázsa szénát takarítottak be. a korszerű agrotechnikai módszerekkel pedig még öntözés nélkül is néhány év alatt meg lehetne sokszorozni a legelők hozamát. elengedhetetlen a takarmány szállítás- a tisztítás - tárolás és tartósítás korszerűsítése is.

az utóbbi években rendkívül gyorsan fejlődött az iparszerű termelés alapján álló szakosított állattartó telepek hálózata. jelenleg ilyen korszerű módon működik 415 szarvasmarha-telep, 165 ezer férőhellyel és 289 sertéstelep, amely évente 2,5 millió sertést szállít az országnak. ezek a beruházások azonban még sok helyen nem teljesek, gondoskodni kell a szakosított termelés valamennyi részlegéről, a trágyakezelésről, a silózásról, a takarmánykezelésről és egyéb fontos feltételekről is. éppen a jobb takarmánygazdálkodás érdekében megfontolandó az is, hogy a nagyüzemi gazdaságokban az állattenyésztő telep feleljen a takarmánytermelésért is.

/folyt.köv./

14.20/11

NF 151E

bb. 49./ az élelmiszergazdaság .... folyt./ 11

az élelmiszeripar gyors fejlődésének megalapozása állítja előtérbe azt a fontos követelményt, hogy a nagyüzemi gazdaságok az eddiginél szorosabb kooperációs kapcsolatokat építsenek ki az élelmiszeripari üzemekkel. gondoskodjanak a gyümölcsle, a szörp, a hus és egyéb helyi feldolgozás dinamikusabb fejlődéséről, de most már sürgető követelmény az is, hogy a konzerv, - a hűtő és dohányiparnak szállítandó termékeket árukat előfeldolgozással készítsék fel a nagyipari termelésre.

az élelmiszergazdaság gépellátásában is igazodni kell a magasabb műszaki színvonalhoz, s gondoskodni a meglévő gépállomány jobb megbecsüléséről, szakszerűbb és rendszeres karbantartásáról, javításáról. nagyon fontos tennivaló, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek az eddiginél jóval több tárolási létesítménnyel teremtsék meg a feltételeit a rendelkezésükre álló gépek zavartalan üzemanyagellátásához. a hazai mezőgazdasági gépgyártó iparnak is gyorsabb fejlődésre kell törekednie, hogy az eddiginél nagyobb arányban 31 helyett 50 százalékban elégítsék ki az élelmiszergazdaság gépigényeit, korszerű magyar termékekkel./mti/

--

bb. 55 megemlékezés pollack mihályról

vid fm/11 hgy

1973. szeptember 28.

pollack mihály születésének kétszázadik évfordulójáról tudományos ülésen emlékezett meg pénteken miskolcon, a magyar történelmi társulat megyei csoportja.

dr. horváth béla, miskolc megyei város főépítésze pollack mihály és a klasszicizmus építésze című előadásában ismertette a kor építészetének törekvéseit azokat az irányzatokat, amelyek a hazai építészetet jellemezték./mti/

--

35 -

dbb. 51. dinamikus fejlődik vas megye - ülést tartott vas megye tanácsa

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 28.

vas megye negyedik ötéves tervének időarányos teljesítéséről tárgyalt pénteken szombathelyen vas megye tanácsa. az ülésen, - amelyen résztvett Kovács Antal, a vas megyei párt bizottság elnöke titkára is, - dr. Kelemen Ferenc, a megyei tanács elnöke helyettese elmondotta: az elmúlt két és fél esztendő, valamint az 1973. év várható eredményei azt mutatják, hogy vas megye gazdasága, a népgazdasági tervvel összhangban fejlődik. a megye ipari termelése a tervezettnél és az országos átlagnál nagyobb ütemben növekedett. a termelés növelésének kétharmada a termelékenység emelkedéséből származik. javult az ipar szerkezete is, s nőtt a gépi beruházás megvalósítását tartalmazó 2,6 milliárd forint értékű ipari beruházás megvalósítását tartalmazza. ebből az év végéig mintegy 1650 millió forint értékű beruházás valósul meg.

az élelmiszer- és fagyasztás termelési eredményei is jobban emelkedtek a tervezettnél: az első három év átlagában öt százalékkal, a termelésfejlesztés a tsz-ekben volt erőteljesebb. a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésére hozott határozatok alapján a nagyüzemekben jelentősen gyarapodott az állatállomány. a megye 1972-ben mintegy 7 százalékkal több vágóállatot értékesített, mint 1970-ben. nyolc tsz-ben épült korszerű tehenészeti telep is.

a megyében a korszerű növényvédelmi eljárások alkalmazása a három év alatt általánossá vált. jó ütemben halad a meliorációs program végrehajtása is. a negyedik ötéves terv első három évében 135 millió forint állami támogatással 168 millió forint értékű melioráció valósult meg.

az előadó részletesen foglalkozott a megye közlekedésével, kereskedelmi ellátásával, a foglalkoztatottsággal, a települések közműellátásával, a kulturális és egészségügyi helyzettel. hangsúlyozta, hogy a negyedik ötéves tervben szereplő 12 ezer lakás felépítése megvalósítható.

a beszámolót vita követte. a tanácsülés számos határozatot hozott a negyedik ötéves terv maradéktalan megvalósítása érdekében. /mt1/

--

14.15 rj

- 36 -

M 1822

bb. 52. a lakosság javaslatai a városfejlesztésben - ülést tartott miskolc megyei város tanácsa

vid/fm/rj hgy

1973. szeptember 28.

miskolc megyei város tanácsa pénteken, miskolcon tartott ülésén a tanácstagválasztó gyűléseken elhangzott közérdekű javaslatok megvalósításáról tájékoztatták a résztvevőket. csaknem ezer javaslat érkezett a lakosság legszélesebb rétegeitől. az illetékes szakosztályok a javaslatokat feldolgozták, azokat egyeztetették az 1976-ig szóló ciklusprogrammal és a rendelkezésre álló pénzügyi fedezet alapján rangsorolták azok megvalósítását.

a tanácsülésen bárczi béla, a városi tanács elnöke elmondotta, hogy a lakossággal együttműködve a beérkezett javaslatok közül az idén mintegy háromszázat valósítanak meg. ezek között legnagyobb számban az utak rendbehozatala, járdák, valamint ivóvíz- és szennyvízcsatorna építése szerepel. a „fiatalok miskolcért - miskolc a fiatalokért”, mozgalom keretében az üzemek szocialista brigádjainak támogatásával tizenkét helyen létesítettek új parkot, illetve játszótérrel nemcsak az új, hanem a korábban létesített városnegyedekben is. Lillafüreden új pihenősétányokat hoztak létre.

a negyedik ötéves tervben megépül a gömöri felüljáró, amely lehetővé teszi a város egyik legforgalmasabb közúti csomópontjának rendezését. a miskolc-tapolcára bevezető új úton elkészül a korszerű közvilágítás.

a vita során a tanácsstagok felhívták az illetékesek figyelmét miskolc peremkerületeinek, többek között a martintelepnek, szírmának közlekedési- és ivóvíz-gondjaira.

a tanácsülés elfogadta azt a javaslatot, hogy a város felszabadulásának évfordulóján, december 3-án a korábban hozott tanácsi határozat alapján díszpolgári címet és oklevelet, valamint „szocialista miskolcért”, kitüntetést adományozzon azoknak, akik a legtöbbet tették a város fejlődéséért. /mt1/

--

14.18 rj

- 37 -

M 1822

bb. 53. audiovizuális eszköz- és anyagkiállítás nyílt

kg/gk/1l hgy

1973. szeptember 28.

nemzetközi audiovizuális eszköz és anyagkiállítás nyílt pénteken a budapesti műszaki egyetem aulájában. a kgmti szervezésében a bemutatón 30 hazai és külföldi vállalat sorakoztatja fel az oktatást, az ismeretterjesztést segítő elektromos berendezéseit több mint 100féle terméket.

hazánkban a korszerűsödő oktatás, képzés és tájékoztatás hatására növekszik az audiovizuális technika iránti igény, amelyet a hazai eszközgyártáson kívül importtermékekkel elégítenek ki. a kiállítás célja, hogy bemutassa ezeknek a berendezéseknek a választékát s így előmozdítsa elterjedésüket.

a bemutatón nyelvoktató laboratóriumok, írásvetítők, ipari televíziók, leolvasó és vetítőkészülékek szerepelnek. közülük több már a gyakorlatban is bemutatkozott: a nemzetközi számítástechnikai oktató központ tanfolyamain például a kiállításon látható írásvetítő segíti a tananyag elsajátítását. a kiállítás egyik érdekessége a budapesti elektroakusztikai gyár terméke, az ugynevezett magister. a berendezés központi lámpamezőjén a tanár kijelölheti felelésre a tanulót, aki a padban elhelyezett gombok megnyomásával adhat választ a kérdésre.

a kiállítást október 5-ig naponta reggel 9 órától délután 6 óráig tekintheti meg a nagyközönség a 11. kerület Műgyűjtemény rakpart 3. szám alatt./mti/

--

bb. 54. ülést tartott a kneb

tm/ni/1l hgy

1973. szeptember 28.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést tartott. az elmúlt hónapokban megvizsgálták 38 ipari, 27 belkereskedelmi és 8 külkereskedelmi vállalat reklámtevékenységét. a megállapításokról készült összefoglaló jelentést dr. Forgács Tibor a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetem tanszékvezető tanára, a munkabizottság vezetője terjesztette a kneb elé. a jelentés megállapítja - hogy a külkereskedelmi vállalatok kivételével - csak az utóbbi években - a gazdasági reform kedvező feltételei között - lendült fel a vállalatok reklámtevékenysége.

/folyt.köv./

- 38 -

bb. 54./ ülést ... folyt./ 1l

a vizsgált vállalatok reklámköltségei öt év alatt 71 millióról 178 millió forintra emelkedtek, s tavalyi árbevételük 0.4 százalékát fordították reklámra. a fejlődés s a reklám színvonala azonban nem egyenletes. a vállalatok felismerték ugyan, hogy szükségük van reklámra, de még kevés az olyan reklámterv, amely szorosan kapcsolódik a vállalat gazdasági terveire. hiányos az ágazati felügyelet, hézagos a jogi szabályozás, s emiatt is számos szabálytalanság található a reklámköltségek felszámolásában. a vizsgálat felhívja a figyelmet a reklámapparátusokban dolgozók szakképzésének meggyorsítására, a képzési követelményeik meghatározására.

a kneb ülése két vonatkozásban is foglalkozott a falusi dolgozók élet és munkakörülményeivel. illés jános a ksh főosztályvezetője, a kneb munkabizottságának vezetője jelentést terjesztett elő a mezőgazdaságban dolgozó nők helyzetéről. 9 megye 280 termelőszövetkezetében, 20 állami gazdaságában mérték fel a népi ellenőrök az ott dolgozó csaknem 43 000 nő helyzetének élet- és munkakörülményeinek alakulását. 3000 egyéni kérdőív segítségével közvetlen információkat is gyűjtöttek. a jelentés széleskörű felmérés alapján bemutatja, hogy a mezőgazdasági nagyüzemekben dolgozó nők helyzete az általános társadalmi fejlődéssel összhangban a mezőgazdasági termelés gépesítése, korszerűsítése következtében alapvetően megváltozott. a dinamikus fejlődés eredményeként azonban új, megoldandó feladatok is jelentkeznek, a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma fokozatosan csökken, ma a nők 36 százaléka dolgozik teljes munkaidőben. a férfiakénál hátrányosabb helyzetben vannak a szakképzés megszerzésében és annak hasznosításában. otthoni körülményeiken elsősorban a gyermekintézmények és a szolgáltatások gyors ütemű fejlesztésével lehet és szükséges javítani. a kneb a jelentést és javaslatait a minisztertanács elé terjeszti.

dr. dobi ferenc, a kneb tagja jelentést adott a mezőgazdasági nagyüzemek munka- és egészségvédelmének, valamint a munkahelyi szociális ellátottságának helyzetéről készült vizsgálatról. tíz megyében 143 mezőgazdasági nagyüzemben végzett vizsgálat alapján megállapítja a jelentés, hogy az utóbbi három évben a mezőgazdaság gyors strukturális és technikai fejlődésével, gépesítésével és kemizálásával csökkent a nehéz fizikai munka. ez azonban új veszélyforrásokat is jelent az ott dolgozók, s a környezet számára is. a kneb a jelentést elfogadta, és intézkedés céljából eljuttatja az illetékes kormányzati szervekhez, a szot, a medosz és a termelőszövetkezetek országos tanácsa elnökének. a bizottság elfogadta csuhai sándornak a kneb tagjának előterjesztését a számítástechnikai eszközök vizsgálatának programjára./mti/

- 39 -

14.50/1l

M. J. S.

56. november 1-től új kórházi beutalási rendszer budapesti

1. hónap-pá/h/11 hgy

1973. szeptember 28.

Budapesti ez év november 1-től új szabályok szerint utalják be a betegeket a kórházakba és a klinikákra. az új rendszer lényegéről pénteken tájékoztatta az újságírókat dr. bartha ferenc, a főváros vezető főorvosa.

elmondta, hogy a budapesti és a pest megyei betegek számára a szervezett kórházi beutalás útján november 1-től összesen csaknem 11 ezer ágyat, vagyis 1200-zal többet biztosítanak. a fővárosi lakosság fekvőbeteg ellátásában a jövőben az eddiginél fokozottabb mértékben érvényesül a területi elv: vagyis a betegeket a lakóhely szerint illetékes kórházban klinikán helyezik el. a cél ugyanis az, hogy minden beteg a lehető legegyszerűbb módon a legrövidebb idő alatt jusson a számára szükséges kórházi ellátáshoz. más kórházba, klinikára a beteget csak akkor utalják be ha az illető gyógykezelése a lakóhely szerinti egészségügyi intézményben nem biztosítható, vagy előzőleg már az illetékes területen kívül kórházban ellátásban részesült, illetve ha a beteg kéri. az utóbbi esetben tehát aki más kórházban kéri felvételét - a központi ágnyilvántartó utalja be a beteget. a belgyógyászatban a nőgyógyászatban és a gyermekgyógyászatban a területi ágyak betöltésének eddigi sávrendszere továbbra is érvényben marad.

az ugynevezett speciális igények kielégítését szolgáló ágyak számát megduplázzák. magyarul: azokban a kórházakban növelik elsősorban az ágyak számát, ahol a beteg ellátásához szükséges feltételek más kórházakéhoz képest jobbak. az ilyen jellegű fejlesztést indokolja, hogy a speciális igények az utóbbi évtizedekben nőttek. ilyen ágyakra a kezelőorvosok, a szót és a társadalombiztosítási igazgatóság orvosai, az országos orvosszakértői intézet illetékes orvosai utalhatnak be. vidékről a kórház osztályvezető főorvosa az igazgató főorvos egyetértésével vagy a rendelőtintézet igazgató főorvosa a területi vezető szakfőorvos vagy helyettes írásbeli javaslatára utalhat be.

a főváros vezető főorvosa, hangsúlyozta az új beutalási rendszerrel az országos és a helyi feladatok szétválasztásával áttekinthetőbb lesz az egész kórházi ellátás, és minden fekvőbeteg-intézmény a jellegének megfelelő feladatokat végzi majd. az új rendszer lényegesen kiszélesíti a kórház és a járóbeteg ellátás közvetlen kapcsolatát is.

a fővárosi tanács új rendelkezése nem terjed ki a gümőkórban szenvedő betegeket az elmebetegeket az alkoholistákat és a kábítószerélvezőket ellátó intézetekre, klinikákra illetve az intézetek, klinikák ilyen betegeket ellátó osztályaira, az országos reuma- és fizioterápiás intézet reumatológiai osztályaira, az országos onkológiai intézetre, a krónikus és fertőző osztályokra. /mti/

--

- 40 -

15.05/11

NA 1512

bb 58. vegyipari nap almásfüzitőn

vid/um kz hgy

1973. szeptember 28.

vegyipari napot rendezett pénteken almásfüzitőn a vegyipari dolgozók szakszervezete. hat komárom megyei vegyipari üzem 7900 dolgozójának képviselői, szakszervezeti aktívák, gazdasági és tömegszervezeti vezetők vettek részt az egésznapos rendezvényen. tizedik alkalommal rendeztek komárom megyében ilyen találkozót a tapasztalatok kicserélésére.

bozi lászló, a vdsz osztályvezetője és scherlein alajos komárom megyei szervező titkára tartott tájékoztatót a vegyipari üzemek helyzetéről és a szakszervezetek időszerű feladatairól. az előadók hangsúlyozták, hogy ebben az ötéves tervben a vegyipar más iparágakhoz képest erőteljesebben fejlődik. a nagyarányú programban komárom megye ipara kiemelkedő helyet foglal el. a vegyiszálak gyártásának számottevő fejlesztése például kizárólag a nyergesujfalui magyar viscosagyárra hárul. tovább korszerűsítik a komáromi kötőanyagipari vállalatot és új üzemrészeket létesítenek a dorogi gyógyszerárugyárban is. újabb termelő berendezéseket bővítik az almásfüzitői timföldgyárat, ez a gyár, a tatabányai alumíniumkohóval együtt közvetlenül érintett az alumíniumipari termelés jelentős fokozásában.

komárom megye vegyipari üzemeiben sokat javultak és tovább javulnak a munkakörülmények. csökkentették az egészségre ártalmas munkahelyek számát és kiterjesztették újabb üzemrészekre a rövidített munkaidőt. a fizikai munka nagyobb megbecsülését bizonyítja, hogy rendszeresítették a műszakpótlékot és bevezették a hűségjutalmat is. mindezek hatására csökkent a vegyipari üzemekben a munkaerő-vándorlás. hozzájárult a jobb üzemi légkörhöz a márciusi bérrendezés is. az egész vegyiparban 85.000, komárom megyében pedig 6500 fizikai dolgozó bérét emelték. a bérek rendezésénél a szakszervezeti szervek a gazdasági vezetőkkel együttműködve jól éltek a differenciálás lehetőségével.

a tanácskozáson sok szó esett a munkások továbbtanulásáról. nagy gondot és egyúttal feladatot jelent, hogy a vegyiparban minden negyedik dolgozó nem végezte el a nyolc általános iskolát. a szakszervezeti bizottságoknak szorgalmazniuk kell az oktatás feltételeinek megteremtését. természetesen - hangsúlyozzák az anketon - nem lehet valamennyi dolgozót beiskoláztatni, de számukat lényegesen növelni kell. /mti/

--

- 41 -

15.10/um

NA 1600

bb.57. tanuszkodát avattak a xvii.kerületben

t -don/tm/p hi hgy

1973. szeptember 28.

pénteken új tanuszkodával gazdagodott a xvii.kerület. a ferihegyi uti általános iskola mellett felépített tanmedence 300 kerületi gyermek uszó-oktatására ad lehetőséget. a nyolc méter széles, 15 méter hosszú uszodát csaknem 3 millió forint költséggel a helyi tanács, az otsh és az oiot építtette közösen./mti/

bb.59. befejeződtek a síó-torkolati mű építészeti munkái

vid/p kz hgy

1973. szeptember 28.

elkészültek a síó-torkolati mű építészeti munkái. a több, mint háromszáz millió forint értékű beruházás építőipari munkáinak utolsó menetében a hajózó zsilip és a duzzasztó mű kialakítása volt a feladat. ezt megelőzően a kezelőszemélyzet lakótelepe, az árvédelmi töltés, a vezetőmű és a móló, továbbá az öblözetek készültek el. a szilip építésével együtt - 4 kilométeres szakaszon - új medert is ásta, a síónak. a folyó vize már is ezen folyik át, az óriási pillérek és vasbeton falak között, a közeli dunába. a síó régi medrét homok és föld áttöltéssel hidalták át. ezen vezet majd át a torkolati műhöz szolgáló új bekötő ut.

jó ütemben haladnak és befejezéshez közelednek a vasszerkezeti munkák is. előre láthatólag október közepén megkezdődhet a műszaki átadásuk.

az új torkolati mű elsősorban a dunai nagy árvizektől mentesít majd, s ötvennégyről két kilométerre rövidíti le az árvédelmi vonalat. ott lesz a jégtörő hajók téli kikötője, s lehetőséget nyújt a mezőgazdasági öntözés kifejlesztéséhez. kedvezően befolyásolja majd a balaton vízgazdálkodását is ./mti/

15.15/p

-42-

NA 16¹⁰

bb.60. 15 új autóbust kapott veszprém

vid/p kz hgy

1973. szeptember 28.

15 korszerű skoda sm 11-es autóbust helyezett üzembe csütörtökön veszprémben a 15-ös számú volán vállalat. a város központjában megtartott ünnepségen, amelyen részt vett kiss dezső, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes és tapolczai kálmán, a volán tröszt vezérigazgatója is. elmondották, hogy a nagyméretű autóbuszok forgalomba állítása lehetővé teszi, hogy egyidejűleg 525 utassal szállítsanak többet. a helyi közlekedésben felszabaduló régi autóbuszokkal veszprém elővárosi forgalmát javítják és újabb tanuló járatokat indítanak./mti/

bb.61. megjutalmazták a lengyel gépjárművek hazai szerviz-állomásainak kiváló dolgozóit

t sz/tm/p hgy

1973. szeptember 28.

a lengyel pol-mot vállalat képviselői pénteken a lengyel kultúrában megjutalmazták azt az 50 szerviz-és vevőszolgálati dolgozót, akik munkájukkal hozzájárultak a lengyel gépkocsik magyarországi jóhírnevéhez. a múlt évben a legjobb gépkocsivezetők részesültek a lengyel vállalat jutalmában.

jelenleg a polski-fiat vevőszolgálati teendőit 34 szerviz-állomás látja el, ez a szám az év végére 40-re nő. a többi típusú lengyel gépjárművek szervizét 60 állomás végzi. egyébként jelenleg csaknem 70.000 lengyel gépkocsi fut a hazai utakon. évente többszáz magyar szerelő, szakember végzi el lengyelországban a tanfolyamokat.

a pol-mot képviselői elmondták, hogy a gépkocsikat gyártó lengyel cégek kapacitása évről évre bővül, s míg 1965-ben 60.000 gépkocsit gyártottak, addig 1972-ben már 200.000 új típusú, korszerű gépkocsi hagyta el a futószalagokat. a tervek szerint 1975-re ez a szám eléri majd a 300.000-ret is. elmondták, hogy rendkívül eredményesen fejlődik a fiat-licenc alapján gyártott gépkocsik előállítás. nemsokára megindul a zasztava 101/p sorozatgyártása is - ez a fiat 128-as típus jugoszláv-lengyel kooperáció eredménye. a pol-mot a világ 40 országába exportál.

a pol-mot képviselői elismerő szavakkal szóltak a kialakulóban lévő magyar - lengyel kooperációs együttműködésről, kiemelve, hogy a magyar részegységek szállítása a fiat 126/p kis autóhoz nagy mértékben elősegíti a tömeggyártás mielőbbi beindítását./mti/

15.25/p

-43-

NA 16¹⁵

bb.62. 1000 tonnás uszályok a tiszán - befejeződött a tiszalöki hajózsilip nagyjavítása

vid/p kz hgy

1973. szeptember 28.

pénteken befejeződött az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság kezelésében lévő tiszalöki duzzasztómű hajózsilipjeinek revíziója. Új, menetrendszerűen, és teljes terheléssel haladnak a hajók a tiszalöki hajózsilipek felülvizsgálatát illetve nagyjavítását öt évig tartó folyamatos üzemeltetés után, júliusban kezdtek meg. A munkát különlegesen nagy gondossággal végezték, mert a kiskörű vízi lépcső duzzasztásával dombrádtól az alföldig hajózhatóvá vált a tiszán most már ezer tonnás uszályok is közlekedhetnek, s így a forgalom jelentős növekedésével számolnak. /mti/

--

bb.63. esernyőüzem

vid/p kz hgy

1973. szeptember 28.

a fejér megyei váli község új üzemmel bővült: 2 millió forintos beruházással korszerű gyártócsarnokot épített a fővárosi ruhaipari vállalat helyi esernyő részlege. A korszerű, hidegmelegvizűes fürdővel, öltözővel ellátott új üzem hetven asszonynak, lánynak a munkalehetőségét.

a tervek szerint a váli esernyőgyárban az idén 300.000 divatos esernyő készül. /mti/

--

bb.64. halált okozó gázolásért három évi szabadságvesztés

vid/p fm hgy

1973. szeptember 28.

ez év nyarán a bőcsi sörgyár részére a miskolci 3-as számú volán tehergépkocsijával végzett fuvarozást molnár istván miskolci lakos, hernádnémeti belterületén egy gaz-gépkocsi után haladt. Figyelmetlensége következtében nem vett észre, hogy az előtte haladó jármű lelassított. Molnár, hogy az ütközést elkerülje, ki akarta a gaz-gépkocsit kerülni, s nem vette észre a vele szemben szabályosan közlekedő motorkerékpárt, amelyet ifj. szabó viktor vezetett. Az összeütközés következtében ifj. szabó viktor, valamint utasa, nánási lászló olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy mindketten a helyszínen meghaltak.

a miskolci járásbírósa molnár istvánt, jogerősen három évi szabadságvesztésre ítélte. A járművezetéstől pedig két évre eltiltotta. /mti/

15.25/p

--
-44-

NA 16²⁵

bb.65. a bkv értesíti az utazóközönséget,

fk/p hi hgy

1973. szeptember 28.

hogy szeptember 30-án üzemzárattal megszünteti az alábbi hajójáratokat: ujbuda, meyer, csillaghegy, piroska utcai átkelőjárat; jászai mari tér-kaszinó-istván-park átkelőjárat; boráros tér-szabadság-strand-margitsziget felső vonaljárat; jászai mari térpünkösdi fürdő vonaljárat. /mti/

--

bb.66. a gépkocsivezetők figyelmébe

i-don/fk/p hgy

1973. szeptember 28.

szeptember 29-én, szombaton déli 12 órától 16 óráig mossa, tisztítja az uttestet a nagyköruton, a kisköruton és a népköztársaság útján a köztisztasági hivatal. Az illetékesek felhívják a gépkocsivezetők figyelmét, hogy a jelzett időpontban az említett utvonalak mentén ne parkoljanak. Az uttisztítást a hivatal a jövőben minden szombaton 12-16 óra között megismétli. Aki a felhívásnak nem tesz eleget, megbírságot jár. /mti/

--

bb.67. földolták az erdők tűzvédelmére elrendelt általános

tűzgyújtási tilalmat

k sb/fk/p hgy

1973. szeptember 28.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium feloldotta az erdők tűzvédelmére elrendelt általános tűzgyújtási tilalmat. Így az erdőt látogatók a kijelölt tűzrakó-és kiépített szalonasütő helyeken most már szélcsendes időben tüzet gyújthatnak, de távozáskor a tüzet feltétlenül el kell oltani. /mti/

--

bb.68. az mszmp központi bizottsága

gk/p hi hgy

1973. szeptember 28.

táviratban üdvözölte a guineai demokrata párt pénteken megnyitott kongresszusát. /mti/

--

15.40/p

-45-

NA 16²⁵

bb.69. ali asad muthna

gg/p hgy

1973. szeptember 28.

a dél-jemeni népi demokratikus köztársaság munka-és bérügyi bizottságának elnöke, aki karakas lászló munkaügyi miniszter vendégeként tanulmányozta a magyar munka-és bérügyi kérdéseket pénteken elutazott hazánkból. /mti/

--

bb.70. a honvédelmi miniszter, a belügyminiszter és a munkásórség országos parancsnokának ünnepi parancsa

i vt/gk/p hi hgy

1973. szeptember 28.

czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, benkei andrás belügyminiszter és papp árpád vezérőrnagy, a munkásórség országos parancsnoka - a fegyveres erők napja alkalmából - közös ünnepi parancsot adtak ki, amelyben köszöntik a magyar népköztársaság fegyveres védelmezőit.

- dolgozó népünk megbecsüléssel és elismeréssel köszönti szocialista hazánk fegyveres védelmezőit: a katonákat, határőröket, rendőröket és munkásőröket. fegyveres erőink hagyományos ünnepe egyben szimbolizálja egész népünk szilárd eltkölttségét, hogy mindenkor kész a munkáshatalom, szocialista vívmányaink, drága hazánk, a társadalmi haladás, a béke ügyének védelmére, érte minden áldozatra - hangzik a parancs, majd így folytatódik: - fegyveres erőink egész személyi állománya - hiven követve forradalmi pártunk utmutatásait - áldozatkészen, hűséggel szolgálja dolgozó népünket, a szocializmus, a társadalmi haladás egyetemes ügyét, magas fokon teljesíti a törvények és a legfelső állami vezetés által eléje állított követelményeket.

- a fegyveres erők napján hazafiui büszkeséggel és hálával emlékezünk szabadságharcos és forradalmár elődeinkre, akik hősi önfeláldozással, vérüket, sőt életüket sem kímélve küzdöttek hazánk függetlenségéért, népünk szabadságáért, társadalmi fölemelkedéséért. közöttük tisztelettel emlékezünk népünk azon hős fiaira, akik 125 évvel ezelőtt, 1848. szeptember 29-én a forradalom és szabadságharc első - fegyveres csatában kivívott - győzelmét aratták a szagadságunk eltiprására törő ellenség fölött.

/folyt köv ./
16.00/p

-46-

Na 16⁰⁵

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti hivatalos közlemény

1973. szeptember 28.

embargó: 19.00 óráig!

bb.92. ülést tartott az elnöki tanács

a/la

1973. szeptember 28.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

az elnöki tanács megvitata és elfogadta a működéséről szóló új ügyrendi szabályzatot.

az elnöki tanács hatályon kívül helyezte a magyar népköztársaság fegyveres erői szolgálati szabályzatát jóváhagyó határozatát, mivel a honvédelemről szóló törvény a honvédelmi miniszternek adta a felhatalmazást a katonai szolgálat alapvető elveit tartalmazó általános érvényű szabályzatok kiadására.

az elnöki tanács a párt és a tömegszervezetek, valamint a társadalmi szervek kimagasló munkát végző aktivistái részére a nagy októberi szocialista forradalom 56.évfordulója alkalmából különböző fokozatu kitüntetések adományozását határozta el.

az elnöki tanács végül egyéb folyamatban lévő ügyeket tárgyalta. /mti/

--

17.20/a

- 1 -

Na 17⁰⁰

bb.70. a honvédelmi .....folyt /p

- a szocializmus építését és védelmét szolgáló feladataink megoldásának alapvető záloga volt és marad, hogy szorosban együtt haladjunk a testvéri szocialista országokkal, a társadalmi haladás legfőbb erejével, a kommunizmust építő szovjetunióval. a közös harc sikerét tanúsítják napjainkban a különböző társadalmi berendezkedésű államok békés egymás mellett élése, az európai béke és biztonság megteremtése terén elért eredmények.

- a fegyveres erők napja erősítse tovább éberségünket, azt a szilárd előkéltségünket, hogy kitartóan dolgozzunk a haza védelmét szolgáló céljaink megvalósításán, szakmai és politikai felkészültségünk növelésén, a harckészültségi feladatok sikeres megoldásán. erősítsük tovább dolgozó népünk és fegyveres erőink összeforrottságát, fegyveres erőink és testületeink testvéri együttműködését, szilárdítsuk fegyverbarátságunkat és együttműködésünket a szovjetunió, a szocialista országok testvéri fegyveres erőivel, -hangzik a parancs ./mti/

-.-

bb.71. eltemették gömőri pál akademikust

t zsu /gg/p hi hgy

1973. szeptember 28.

pénteken a farkasréti temetőben családtagok, barátok, kollégák és tisztelők mély részvétellel kísérték utolsó útjára gömőri pál kossuth-díjas akadémikus egyetemtanárt, akinek halálával súlyos veszteség érte a magyar orvostudományt és az egész magyar egészségügyet.

mint egyetemi tanár az orvosok generációját oktatta és nevelte, tudományos kutatóként kiemelkedő eredményeket ért el, a magyar tudományos akadémia orvosi tudományok osztályának elnöke volt, munkásságával szerepet játszott a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetségének megalakításában, melynek első elnöke is volt. egyebek között jelentős tevékenységet fejtett ki az egészségügyi világszervezet munkájában is.

a magyar tudományos akadémia nevében dr. szentágothai jános akadémikus méltatta gömőri pál munkásságát és bucsuzott a munkatársak nevében az elhunytól. az egészségügyi minisztérium részéről dr. aczél györgy főosztályvezető, a semmelweis orvostudományi egyetem egyetemi tanácsa nevében dr. csömör sándor egyetemi tanár, a klinika és az általános orvosi kar, illetve a munkatársak nevében dr. gráf ferenc egyetemi tanár mondott bucsuszavakat ./mti/

16.05/p

-.
-47-

14 16⁰⁰

bb.72. megszűnik a vasárnapi egyirányúsítás az m-7-esen

k s b /gk/p hgy

1973. szeptember 28.

a kpm közúti igazgatóság autópálya főmérnöksége és a bm közlekedési csoportfőnökség értesíti a gépjárművezetőket, hogy az m-7-es autótú székelykeresztúr - zamárdi közötti szakaszán szeptember 30-án, vasárnap s a z idén a továbbiakban már nem lesz egyirányú forgalmi rend./mti/

--

ismétlésnek

bb.88. hazaérkezett kádár jános

t bc/gg/p hi la

1973. szeptember 28.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és felelőse péntek délután hazaérkezett a finn köztársaságban tett baráti látogatásáról. ugyancsak megérkezett a kádár jános kíséretében levő katona istván, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője, és nagy jános külügyminiszterhelyettes.

fogadtatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, benkei andrás belügyminiszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, puja frigyos külügyminisztériumi államtitkár és gyenes andrás, a központi bizottság osztályvezetője. jelen volt ulla-maria tainio, a finn köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is ./mti/

--

16.50/p

- 48 -

NA 1702

bb.73. 1700-al több lakás - meggyorsult a lakásépítkezés üteme heves megyében

vid/kz/a/hgy

1973. szeptember 28.

heves megyében meggyorsult a lakásépítkezés üteme. az idén mintegy 3200 lakás készül el. lényegesen több mint a korábbi évek bármelyikében - állapították meg a megyei pártbizottság e témával foglalkozó, pénteken egerben megtartott kibővített ülésén. 1971 elejétől 1973 végéig mintegy 8 400 lakás készült, illetve készül el a megyében, 1700-al több mint amennyit a lakásfejlesztési terv erre az időszakra előír. kiemelték, hogy a lakásépítési terv időarányos teljesítése azért is jelentős, mert 1971-ben még nagyarányú lemaradással küzdöttek a heves megyei építők. hangsúlyozták, hogy a célcsoportos beruházások terén most is van lemaradás, ezt ellensúlyozza, hogy az otp és magán szervezésű társasházakból az idén csupán egerben 450-el többet adnak át a tervezettnél.

örvendetesnek ítélték, hogy a családi ház építkezésében a negyedik ötéves tervre előírt programot három év alatt teljesítették heves megyében. ezt a fokozottabb lakásépítési kedv, a kedvezőbb hitelfeltételek és méginkább az üzemek és vállalatok által nyújtott munkahelyi kölcsönök és egyéb támogatások tették lehetővé. a családi házak mintegy 60-70 százalékát fizikai dolgozók építették.

sok szó esett a testületi ülésen a beruházás különböző fázisaiban érdekelt szervek tevékenységének összehangolásáról, amelynek hiánya - mint mondták - továbbra is lassítja a lakásberuházások menetét és nem ritkán indokolatlanul növeli a költségeket.

az ülésen egyértelműen kifejezésre jutott hogy a lakásépítkezésben elért kedvező fordulat jórészt azoknak az intézkedéseknek köszönhető, amelyet a megyei pártbizottság, a párt-szervezetek, valamint az építő vállalatok kommunisztái ebben az ügyben tettek. emlékeztettek arra, hogy 1972-ben az akkor még tapasztalható lemaradás okait a megye kommunisztái több alkalommal is vizsgálták, majd az építők kommunista aktívá-va ülésén foglaltak állást amellyel, hogy a lakásépítési programot maradéktalanul és kifogástalanul végre kell hajtani.

/folyt.köv./

1700/a

- 49 -

NA 1700

bb.73./1700-al.....folyt./-a

megállapították, hogy a kivitelező kapacitások fejlesztése is kedvező hatást gyakorolt a lakásépítésre. az építő vállalatoknál egyre inkább előtérbe került az intenzív fejlesztés és a munkaszervezés is javult. egyre nagyobb teret hódít a korszerű építési anyagok és építési módszerek alkalmazása.

a tapasztalatok és az eredmények értékelése alapján az ülésen úgy foglaltak állást, hogy a negyedik ötéves terv végéig legalább ezerrel több lakást kell átadni heves megyében az eredetileg tervezettnél./mti/

--

bb.72. megszűnik a vasárnapi egyirányúsítás az m 7-esen
k;/sb/gk/a/hgy 1973. szeptember 28.

a kpm közuti igazgatóság autópálya főmérnöksége és a bm közlekedési csoportfőnökség értesíti a gépjárművezetőket, hogy az m 7-es autótú székesszék - zamárdi szakaszán szeptember 30-án, vasárnap s az idén a továbbiakban már nem lesz egyirányú forgalmi rend./mti/

--

bb.74. magyar-belga munkatervet írtak alá
gk/h1/a/hgy 1973. szeptember 28.

Lőrinc tamás, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese és walter debrock, a belga oktatásügyi minisztérium főigazgatója pénteken budapesten aláírta az 1974-75. évekre szóló magyar-belga kulturális és tudományos együttműködési munkatervet. az aláíráson jelen volt andré bayot, a belga királyság budapesti nagykövete./mti/

--

17.05/a

- 50 -

NA 17²⁵

bb.75. pullai árpád látogatása sárvárott

vid/kz/a/la

1973. szeptember 28.

pullai árpád, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára pénteken sárvárra látogatott. a pártszékházban csonka györgy, a megyei pártbizottság titkára vas megye fejlődésével kapcsolatos kérdésekről, tóth gyula a sárvári járási pártbizottság első titkára a pártbizottság és a pártszervezetek irányító munkájáról, tevékenységéről, horváth jános, a sárvári városi pártbizottság titkára pedig az ötéssel ezelőtt várossá nyilvánított sárvár fejlődéséről, problémáiról adott tájékoztatást a kb titkárának.

ezután pullai árpád a sárvári cukorgyárat kereste fel. ott dr. bors zoltán igazgató ismertette a gyár munkáját, a cukorgyártási kampány eddigi eredményeit, s a fejlesztési elképzeléseket, gondokat.

a központi bizottság titkára megtekintette az üzemet, hosszasan elbeszélgetett a munkásokkal, tájékozódott, érdeklődött munka-és életkörülményeikről.

a cukorgyári látogatást követően pullai árpád és kísérete ellátogatott a sárvári állami gazdaság káldi szakosított sertéstelepére és az épülő szakosított szarvasmarhatelepre.

a látogatás délután sárvárott aktivaértekezlettel fejeződött be, ahol pullai árpád a város és a megye pártmunkásaival találkozott. az aktivaülésen megjelent kovács antal, a vas megyei pártbizottság első titkára is. /mti/

--

bb.91. zászlófelvonás a gellérthegyen

t/vt/gk/h1/a/la

1973. szeptember 28.

a fegyveres erők napja alkalmából péntek délután a gellérthegyi felszabadulási emlékmű előtt - pesti endre vezérőrnagynak, a budapesti helyőrség parancsnokának jelenlétében - ünnepélyes külsőségek között, katonai tiszteletadással felvonták a magyar nemzeti lobogót és a munkásmozgalom vörös zászlóját./mti/

--

17.15/a

- 51 -

NA 17³⁰

bb.76. erdey-gruz tiber fogadta leontyev szovjet akadémikust ,

t mir /gg/p hi la

1973. szeptember 28.

alekszej nyikolajevics leontyev szovjet akadémikust , a magyar tudományos akadémia tiszteleti tagját pénteken délután hivatalában fogadta erdey-gruz tiber , a magyar tudományos akadémia elnöke. a magasrangú vendég a fogadást követően a csengery utcai fáklya klubban a pszichológiai tudomány elméleti megalapozásáról tartott előadást./mti/

--

bb.77. dmitrij baltermanc szovjet fotóművész kiállítása

t nn /pá/p hi la

1973. szeptember 28.

a budapesti művészeti hetek alkalmából a magyar közönség most ismerkedhet meg első alkalommal dmitrij baltermanc szovjet fotóművész életművével, azon a kiállításon, amelyet pénteken nyitottak meg az ernst muzeumban a magyar fotóművészek szövetségének, a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények rendezésében. a tárlat megnyitóján jovánovics miklós, az új irás főszerkesztője, a magyar-szovjet baráti társaság országos elnökségének tagja mondott beszédet.

az október 21-ig nyitvatartó tárlaton a világhírű fotóművész több tucat felvétele tekinthető meg . dmitrij baltermanc munkáival már nagy sikerrel szerepelt az elmúlt évek során rómban, londonban, prágában, belgrádban, new yorkban és számos más fővárosban . első alkotói periódusából a szovjetunió pezsgő, békés életének epizódjait tükrözik a falakon felsorakozó képek. a nagyszerű művész lencséje közvetítésével végig kísérhetjük a második világháború történelmi eseményeinek alakulását is . baltermanc mint haditudósító azonban nemcsak a tényeket tárta fel, képei egyben állásfoglalást is tükröznek: hazafiaságot, háboruellenességet. fotói segítségével a művész elkalauzolja a kiállítás látogatóit a nagyvilág különböző országaiba, európa, ázsia, amerika több mint 30 államába ./mti/

--

17.15/p

-52-

M-17²⁵

v

bb.79. elutazot hazánkból a lengyel termelőszövetkezeti küldöttség

k sb/pá/p la

1973. szeptember 28.

pénteken elutazott hazánkból a lengyel mezőgazdasági termelőszövetkezetek központi szövetségének küldöttsége. a küldöttség együttműködési megállapodást írt alá a tot vezetőivel. a delegáció vezetőjét, antoni pasko elnököt elutazása előtt fogadta dr. csizmadia ernő, az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője, dr. soós gábor , a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese, valamint szabó istván, a tot elnöke./mti/

--

bb.78. koreai fotókiállítás dabason

vid/gö/p kz la

1973. szeptember 28.

a koreai népi demokratikus köztársaság kikiáltásának negyedszázados évfordulója tiszteletére, budapest után pest megyében, dabason rendezték meg a baráti ország életét, szocialista építését, a koreai népek hazája , békés egyesítéséért folytatott harcát bemutató fotódokumentációs kiállítást .

a mintegy másfélszáz nagyméretű, színes , fekete-fehér fényképet bemutató kiállítást pénteken dr. lökös zoltán, a pest megyei hírlap főszerkesztője nyitotta meg a dabasi járási hivatal dísztermében. az ünnepélyes megnyitón megjelent és felszólalt pak gjongszun, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és ihási józsef, a dabasi járási pártbizottság első titkára . a kiállítás október 5-ig tekinthető meg ./mti/

--

bb.80. palcsó dezső-émlékiállítás miskolcon

vid/fmp la

1973. szeptember 28.

fél évszázada, 1923-ban telepedett le a borsod megyei sajkó-községben palcsó dezső festőművész . ez alkalomból a miskolci képtár emlékkiállításon mutatta be fennmaradt alkotásait . a tárlaton a nagybányai festőiskolához tartozó festőművész huszonöt olajfestményét s ugyanannyi rajzát mutatják be . a kiállított művek nagyobb része a borsodi bányavidék, a sajkó-völgyének tájait ábrázolja .

a kiállítást csabai kálmán munkácsy-dijas festőművész nyitotta meg ./mti/

17.25/

-53-

PA 17⁴⁰

bb.81. puja frigyos

tr/p la

1973. szeptember 28.

külgyminisztériumi államtitkár bemutatkozó látogatáson fogadta nguyen manh camt, a vietnami demokratikus köztársaság új magyar-országinagykövetét, aki a közeli napokban adja át megbízólevelét.
/mti/

--

bb.82. szoboravatás

tr/p hi la

1973. szeptember 28.

a XIX. kerületi semmelweis egészségügyi szakközépiskola kertjében pénteken felavatták a névadó szobrát. semmelweis ignác mellé szobrát - farkas ádám alkotását - gyulai gusztáv, a kerületi tanács elnökhelyettese adta át. /mti/

--

bb.83. magyar békemozgalmi küldöttség utazott helsinkibe,

i tf/gg/phi la

1973. szeptember 28.

ahol finn közéleti személyiségek kezdeményezésére szeptember 29-30-án chile haladásáért harcoló népének támogatására nemzetközi szolidaritási konferenciát tartanak. vass istvánné, az országgyűlés nyugalmazott elnöke, az elnöki tanács tagja, az országos béketanács alelnöke vezeti az obt küldöttséget, amelyben részt vesz dr. fábián árpád római katolikus püspök, dr. halász józsef, a marxkároly közgazdaságtudományi egyetem tanára és dr. nagy gábor, a béke világtanács magyar titkára. a konferenciáról érkezett előzetes jelentések szerint a nemzetközi demonstráción magas szintű chilei delegáció is részt vesz és körülbelül másfélszáz külföldi résztvevőre számítanak. /mti/

--

bb.85. a hazafias népfront

fk/p hi la

1973. szeptember 28.

országos tanácsa és a magyar szolidaritási bizottság tiváratban üdvözölte a bissau-guinea és a zöldfoki-szigetek afrikai függetlenségi pártja harci végrehajtó bizottságát bissau-guinea köztársaság kikiáltása alkalmából és sok sikert kívánt az új alkotmány szellemében megvalósítandó országépítő munkájukhoz. /mti/

--
-54-

17.30/p

NA 1810

bb.84. fegyelmezettebbek a gépjárművezetők, fegyelmezetlenebbek a gyalogosok -sajtótájékoztató a főváros közlekedési biztonságáról

i tf/gg/p hi la

1973. szeptember 28.

a fővárosi közúti balesetelhárítási tanácsnál pénteken tartott sajtótájékoztatón dr. vörös balogh istván rendőrezredes, a budapesti rendőr-főkapitány helyettese az év első nyolc hónapjának tapasztalatai alapján beszámolt a fővárosi közúti közlekedés biztonságának alakulásáról.

kedvezően alakult ez év január -augusztusi időszakában - 1972 azonos hónapjaihoz képest - a személyi sérüléssel járó balesetek száma: 3 708-ra csökkent, a tavalyi 4180-nal szemben, tehát a javulás 11-12 százalékos. halált okozó baleset tavaly 160 az idén 155 történt: 1512-ről 1427-re csökkent a súlyos, 3657-ről 3107-re a könnyű sérülést okozó közúti közlekedési balesetek száma. a statisztika tendenciája tehát biztató. ugyanakkor elhangzott a tájékoztatóon, hogy szeptemberben némiképp meglassult a közlekedési fegyelem javulása; 492 személyi sérüléssel járó baleset történt budapesten, 11-en életüket veszítették a főváros közutjain /tavaly szeptemberben 19-en/, s nőtt az életveszélyesen súlyos sérülést okozó balesetek száma.

a közlekedési fegyelemben, biztonságban tapasztalható általános javulásban - amint a sajtótájékoztatóon elhangzott - jelentős szerepe van a közlekedéssel kapcsolatos sokoldalú oktató és nevelőmunkának, nem különben annak, hogy a megelőzésben tevékeny részt vállalnak a társadalmi aktivisták, köztük az önkéntes rendőrök. szigorú rendőri intézkedések is tényezői, előmozdítói a közlekedési morál további javításának. ma már nem ritka a közlekedési szabálysértésért kirótt 5000 forint bírság, s egyre kevesebb az 1000 forint alatti. budapesten augusztus végéig 1684 gépjárművezetői engedélyt vontak be, nagyrészt ittás vezetés miatt. talán nem mindenki tudja, de mindenkit érint, aki valán mögé ül, hogy március óta a rajtacsipett gyorshajtóktól - a sebességkorlátozás durva megsértése esetén - mindig bevonják a jogosítványt, mégpedig a pénzbírsággal egyidejűleg. a bírság-fizetés tehát nem ,,menti meg,, a gépjárművezetői engedélyt.

/folyt köv ./
17.40/p

-55-

NA 1810

bb.84. fegyelmezettebbek.....folyt /p

szó volt a sajtótájékoztatón arról is ,hogy meglehetősen sok szabálytalanságot követnek el a közlekedésben a gyalogosok. szeptember 1. és 15. között budapesten 30 rendőr kizárólag a gyalogos -közlekedést ellenőrizte :514 gyalogost feljelentettek, 2264-et megbírságoztak és 1749 gyalogost figyelmeztettek. Legtöbben figyelmen kívül hagyták a piros jelzést, vagy nema kijelölt helyen mentek át az utteten. sajnos ,a gyalogosok közlekedési fegyelme még nagyon sok kívánni valót hagy maga után.

bejelentették a sajtótájékoztatón: október 1. és 31. között budapesten -egy országos közlekedésrendészeti akció részeként - fokozott közúti közlekedési ellenőrzést tartanak. nemcsak a közlekedők - járművezetők, gyalogosok- magatartását, a kresz betartását figyelik, hanem -a közeli tételre gondolva - ellenőrzik a gépjárművek műszaki állapotát, a gumikat, a világítást stb. felhívták a figyelmet arra, hogy különösen a főváros külső kerületeiben sokan ittasan kerékpároznak, hajtanak lovaskocsit. a közvéleményben talán kevésbé tudott, hogy a közlekedésnek ezeket a szabálytalankodó részvevőit is adott esetben bíróság elé állítják.

budapest közutjainak hétfégi nagytakarítása kapcsán ujabban - a tömegtájékoztatási eszközök útján is - felhívják a figyelmet , hogy bizonyos utszakaszokon gépjárművekkel ne parkirozzanak, mert ezzel akadályozzák a köztisztasági dolgozók munkáját - három ilyen, szombatra szóló felhívás tapasztalatai : az első alkalommal 317 a második esetben 306 , a harmadikban pedig 268 szabálytalanul parkoló gépkocsi tulajdonosát kellett megbírságozni. ezuton is kéri a gépkocsitulajdonosokat, tegyenek eleget a köztisztasági érdekében kiadott felhívásoknak! /mt1/

bb.86. a magyar nők országos tanácsa

gg/p hi la

1973. szeptember 28.

elnöksége és a szot nőbizottsága pénteken együttes ülést tartott a nőtanács székházában. az ülésen nagy imre munkaügyi miniszter-helyettes tájékoztatója alapján a megjelentek részletesen tárgyaltak a nők szakképzésének és továbbképzésének helyzetéről, jövőbeni feladatairól. /mt1/

17.45/p

-56-

NA 1810

bb.87 elutazott dr. franz pallin, az osztrák köztársaság legfelsőbb bíróságának elnöke

t/tf/pá/a/la

1973. szeptember 28.

pénteken elutazott budapestről - kíséretével együtt - dr. franz pallin, az osztrák köztársaság legfelsőbb bíróságának elnöke, aki dr. szakács ödönnek, a magyar népköztársaság legfelsőbb bírósága elnökének meghívására látogatott hazánkba: megismerkedett a magyar legfelsőbb bíróság munkamódszereivel, elvi irányító tevékenységével és igazságszolgáltatásunk szervezeti kérdéseivel. itt-tartózkodása során a dr. franz pallin vezette osztrák küldöttséget fogadta dr. korom Mihály igazságügyminiszter. /mt1/

bb.89. ünnepségek a fegyveres erők napja tiszteletére

ö/vid/fm/a/la

1973. szeptember 28.

a kisz fejei megyei bizottságra és az mhsz fejei megyei szervezete háromnapos rendezvénysorozattal emlékezik meg székesfehérváron és pákozdon az 1848-as szabadságharc és a pákozdi csata 125. évfordulójáról. az ifjúsági honvédelmi napok első rendezvényeként, pénteken délelőtt székesfehérváron ifjúsági vitafórumot rendeztek,, a honvédelem közös ügyünk,, címmel majd hétszáz székesfehérvári fiatal részvételével városismertető tájékoztatósi futóversenyre került sor. a fegyveres erők napját a megye első uttörő honvédelmi zászlóalja ünnepi ülésen köszöntötte, a kisz fejei megyei bizottsága pedig kitüntette a legeredményesebb mozgalmi munkát végző katonafiatalokat. a pénteki programot a vídám parkban megnyitott haditechnikai kiállítás és honvédelmi filmbemutató színesítette.

a fehér megyei velencén tizenegy megye pajtásainak részvételével háromnapos uttörő honvédelmi találkozó kezdődött. az uttörő honvédelmi zászlóaljak tagjait a táborozás idején változatos kulturális és sportműsorral szórakoztatják. /folyt.köv./ 17.30/a

- 57 -

t

NA 1825

bb.89./ ünnepségek.....1.folyt./-a

a vas megyei és a szombathelyi városi pártbizottság - a fegyveres testületek közreműködésével - pénteken dísz-ünnepséget rendezett szombathelyen a fegyveres erők napja alkalmából. csonka györgy, a megyei pártbizottság titkára köszöntötte a fegyveres testületek képviselőit, majd koronczai géza, a munkásárség megyei parancsnoka mondott ünnepi beszédet.

miskolcon hetedszer rendezte meg a városi kisz-bizottság a fiatalok menetdal-versenyét. a hagyományos rendezvényen öt kategóriában az uttorók, a középiskolások, az ifjúmunkások, az ifju gárda és a fegyveres erők husz csoportja vett részt. mintegy hatszáz fiatal vonult énekelve a kiliani új városnegyed és a diósgyőri városközpont utcáin, négy szabadon választott és a kötelezően előírt bécsi munkásinduló dallamaira. a fiatalok a diósgyőri várban fejeztek be a menetdal versenyt, ahol ajándékműsort adtak tiszteletükre.

salgótarjában koszoruzási ünnepséget rendeztek a partizán emlékműnél. a salgótarjáni párt-és állami szervek képviselői, a városi kisz-bizottság vezetői, valamint az üzemi dolgozók és iskolák küldöttei helyeztek koszorut az emlékmű talapzatára./mti/

--

bb.90. egység és szolidaritás a haladásért, a szabadságért, a békéért - tájékoztató a szakszervezeti világkongresszus előkészületeiről

t/sl/gg/a/la

1973. szeptember 28.

timmer józsef, a szot titkára péntek délután sajtótájékoztatón ismertette a viii. szakszervezeti világkongresszus előkészületeit.

a kongresszust az egység és szolidaritás jegyében rendezik október 15 és 22-e között várnában. célja, hogy a szakszervezetek egységesen lépjenek fel a haladásért, a szabadságért, a békéért.

/folyt.köv./
17.35/a

- 58 -

NA 1825

bb.90./ egység és.....folyt./-a

a nagyszabású tanácskozásra a szakszervezeti világszövetség tagszervezetein kívül több mint hetven más szervezet is bejelentette részvételét, ami igen figyelemre méltó, mert a legutóbbi, a budapesten 1969-ben rendezett vii. szakszervezeti kongresszuson még 46, szvsz-en kívüli szervezet képviseltette magát.

a békés egymás mellett élés elvének térhódítása, a gazdasági és kulturális kapcsolatok bővülése immár a különböző elvi alapokon álló szakszervezetek közeledésén is le mérhető. a tőkésországok dolgozói mind nagyobb érdeklődéssel kísérik az szvsz-hez tartozó szervezetek munkáját, s egyre többen kívánják a szakszervezetek egységes fellépését, mert ez hatékonyan segítheti élet-és munkakörülményeik javítását. az egységtörekvéseknek máris fontos jelei vannak. legutóbb genfben a különböző központokhoz tartozó szakszervezetek közösen foglaltak állást a fajüldözés ellen, a jövő év januárjában ugyancsak genfben valamennyi európai szakszervezeti központ képviselője találkozik, hogy közös módszereket keressenek az európai munkásságot érdeklő problémák megoldására.

a világ valamennyi dolgozóját érintő problémákat vitat meg a várnai szakszervezeti kongresszus, amelyen az szvsz-en kívüli szervezeteknek nemcsak részvételi joguk lesz, hanem valamennyi témában kifejthetik álláspontjukat, sőt a szervezeti kérdéseken kívül minden más témában szavazati joguk is lesz. az egység, a közös célok jegyében készült a kongresszus referátuma, továbbá két alapidokumentuma. az ugynevezett orientációs dokumentum elemzi a szakszervezeti mozgalom fejlődését, a kapitalista világ helyzetét, a szocialista országok fejlődését és szakszervezeteik növekvő szerepét, az egység kérdéseit, az szvsz munkáját és feladatait. a másik dokumentum a kapitalista országok dolgozói szakszervezeti jogainak, gazdasági és szociális követeléseinek chartája a fejlett és fejlődő kapitalista országok dolgozóinak élet-és munkakörülményeit vizsgálja.

/folyt.jöv./
17.45/a

- 59 -

NA 1840

bb.90./ egység és....2.folyt./-a

normákat állít fel a dolgozók, különösen a nők, a fiatalok, a vendégmunkások, a műszakiak jogainak védelmére. ez a dokumentum részletesen tárgyalja a munkához való jog, a munka eredményeiből való részesedés kérdéseit, az elmaradottság felszámolásának módjait. a résztvevőknek azt ajánlják majd, hogy a dokumentumban vázolt feladatok alapján minimális programot fogadjanak el, amelyet a kongresszuson részt vevő valamennyi szervezet saátjának ismer majd el, és harcol annak megvalósításáért. földrészenként is foglalkoznak majd a dolgozók élet-és munkakörülményeivel.

a tervek szerint külön ülésen foglalkoznak majd a vietnami nép és a chilei nép harcaival. az eddigi eszmecsere alapján arra lehet következtetni, hogy a kongresszus résztvevői elítélik majd a chilei ellenforradalmi terrort és a különböző világnézetű szakszervezetek támogatásukról biztosítják a chilei népet.

a magyar szakszervezetek képviselőjében gáspár sándornak, a szot főtitkárának vezetésével 19 tagú küldöttség vesz részt a kongresszuson. a magyar szakszervezetek teljes egészében egyetértenek a kongresszus elé kerülő dokumentumokkal, az azokban megfogalmazott célokat a magukénak ismerik el, mert azok a magyar dolgozók érdekeit is kifejezik. /mti/

--

bb.93. törvényjavaslat a statisztikáról - törvény készül a miniszterek és államtitkárok jogállásáról, felelősségéről

t/pr/fk/hi/a/la

1973. szeptember 28.

dr.bognár józsef elnökletével pénteken a parlamentben együttes ülést tartott az országgyűlés terv-és költségvetési, valamint jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága. a tanácskozáson - amelyen részt vett varga gáborné, az országgyűlés alelnöke is - a képviselők megvitatták a statisztikáról készült törvényjavaslatot. az írásos tervezet-höz dr. kiss albert, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese fűzött szóbeli kiegészítést.

/folyt.köv./
17.55/a

- 60 -

N-1840

??93./ törvényjavaslat.....1.folyt./-a

elmondotta egyebek között, hogy a törvényjavaslat a ksh és az igazságügyi minisztérium két esztendő előkészítő munkája után,, állt össze,, legfőképpen azzal a céllal, hogy eleget tegyen a statisztika átfogó, a korszerű követelményeket kielégítő szabályozásának. a szocialista statisztika alapjait egy 1952-ben szentesített törvény teremtette meg. azóta több, mint két évtized telt el, s az ez alatt bekövetkezett társadalmi, gazdasági fejlődés nemcsak az információs igényeket fokozta jelentősen, hanem újabb és újabb követelményeket teremtett a statisztikával szemben is. az 1952-es törvényt még a hatáskörök túlzott központosítása jellemezte, rendszabályainak egy része túl merev volt, nem is alkalmazták őket. a statisztikai tevékenység az évek során mind összehangolatlanabbá vált, növekedett az indokolatlan, szakszerűtlen, párhuzamos adatgyűjtések száma, feleslegesen terhelve mind az adatszolgáltatókat, mind az adatgyűjtőket.

a törvénytervezet alapvető célja olyan összehangolt statisztikai rendszer alapjainak megteremtése, amely -megfelelő munkamegosztással - alkalmas a statisztikára háruló feladatok teljesítésére, megakadályozza a felesleges, kettős vagy szakszerűtlen statisztikai tevékenységet, s megvédi az adatszolgáltatókat az indokolatlan megterheléstől, többletmunkától. a törvényjavaslat összeállítói gondosan ügyeltek arra, hogy az újraszabályozott statisztikai rendszer - egyebek között - biztosítsa a begyűjtött adatok széleskörű felhasználását, egységes fogalmi rendszert és módszertant teremtsen, fokozza az adatak hasznosításának hatékonyságát, s megteremtse a statisztikai, illetve más információ rendszerek összhangját.

az előterjesztést követő vitában számos képviselő fejtette ki véleményét. sürgették például, hogy a statisztikai publikációk gyorsabban lássanak napvilágot, az összegyűjtött adatokat a tervezők, tudományos kutatók stb. munkájukban minél hamarabb hasznosíthassák. többen beszéltek arról, hogy a statisztikai tevékenységben ma még meglehetősen sok a párhuzamoság, sok szerv kéri gyakran ugyanazokat az adatokat.
/folyt.köv./
18.00/a

- 61 -

N-1845

bb.93./törvényjavaslat.....2.folyt./-a

példaként mondták el, hogy a termelőszöveteknek negyed-évenként is, évenként is adatokat kell szolgáltatniuk építési, gépi beruházásaik teljesítéséről, jóllehet csaknem ugyanilyen bontásban a magyar nemzeti banknál is vannak adatok. egy másik példa: a vízügyi szervek 209, különböző területre vonatkozó adatokat kérnek, pedig ezekből 170 fele adat a központi statisztikai hivatalban is megtalálható. a képviselők felvetették, hogy a statisztikai gyakorlatban használatos fogalmak nem egységesek, így ezek értelmezése felesleges többletmunkát ró az adatszolgáltatókra. valahogy manapság divatosá vált a felmérés - fogalmazzák a képviselők. ha egy vállalat, intézmény vagy szerv valamilyen problémával találja szemben magát, azonnal felmérésbe kezd. az ilyesajta tájékozódás esetenként azonban öncélú, megoldást nem hoz, csak az adattömeget növeli. a bizottság tagjai mindannyian úgy vélték, hogy az egységes statisztikai rendszer megteremtése már nem várható magára, a törvénytervezet időben született.

az együttes ülés végetzével a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság még tovább tanácskozott: dr. antalffy györgy - nek, a bizottság titkárának elnökletével megvitatta a miniszterek és az államtitkárok jogállásáról, felelősségéről, valamint a minisztériumok felsorolásáról szóló törvényjavaslatokat. munkájukban részt vett dr. csendes károly, a legfőbb ügyész helyettese is.

dr.korom mihály igazságügyminiszter vitaindítójában egyebek között arról szólt, hogy mindkét törvénytervezet közvetlenül kapcsolódik az alkotmányhoz - legutóbb módosított alkotmányunk rendelkezik arról, hogy külön törvényben kell a minisztertanács tagjai, valamint az államtitkárok jogállásával és felelősségével összefüggő kérdéseket szabályozni. a minisztertanács tagjainak jogállásával és felelősségével kapcsolatban korábban is az alkotmány általános rendelkezései voltak irányadók, s ezek szellemében - külön törvény nélkül - alakult ki az eltelt évtizedek során helyesnek bizonyult gyakorlat.

/folyt.köv./

18.20/a

- 62 -

Nr 1830

bb.93./ törvényjavaslat...3.folyt./-a

az országgyűlés bizottságai úgy döntöttek, hogy a legközelebbi ülésükön elfogadásra javasolják a megvitatott törvénytervezeteket, az országgyűlés tagjainak figyelmébe ajánlva több, a törvényjavaslatok lényegét nem érintő, szövegpon-tosító javaslatukat. a vita során felszólt dr. szabó kálmán, sas kálmán, bartha jános, dr.antalffy györgy, dr.nezvál ferenc, riss jeno, dr.szép zoltán, sándor józsef/békés megye/ és dr.mátay pál országgyűlési képviselő./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 60-as számú hírünk / 15 új autóbust..../
1.bek.1.sorában a szöveg helyesen:

... helyezett üzembe pénteken veszprémben a 15-ös
számu.....

/mti/

--

bb.94. a belga parlamenti delegáció vas megyei látogatása

vid/kz/a/la

1973. szeptember 28.

az országgyűlés meghívására hazánkban tartózkodó belga parlamenti küldöttség pénteken délután vas megye székhelyére szombathelyre érkezett.

a vendégeket a megyei tanács székházában dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke fogadta. tájékoztatta őket a 280 000 lelkes nyugat-magyarországi megye életéről, fejlődéséről. a claudius szálló különtermébe dr.gonda györgy vacsorát adott a vendégek tiszteletére.

a küldöttség szombaton és vasárnap vas megye különböző helységeivel ismerkedik és felkeres egy termelőszövetkezetet./mti/

18.30/a

- 63 -

Nr 1830

bb.95. magyar-ndk barátsági nap tiszajenőn

vid/kz/p la

1973. szeptember 28.

magyar-ndk barátsági napot rendezett pénteken tiszajenőn a hazafias népfront járási és községi bizottsága, valamint az ndk kulturális és tájékoztató irodája. az eseményen részt vettek hans georg rieggen és peter petzoid, az ndk nagykövetségének munkatársai. találkoztak a község vezetőivel, megtekintették a települést, majd a művelődési házban beszámolót tartottak az ndk mezőgazdaságának fejlődéséről. /mti/

--

bb.96. öt év alatt 1200 új tag - a mtesz baranya megyei szervezetének küldöttértekezlete pécsen

vid/p kz la

1973. szeptember 28.

pécsen, a technika házában, pénteken tartotta küldöttértekezletét a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének baranya megyei szervezete. az eseményen résztvett dr. nagy józsef, a megyei pártbizottság első titkára, dr. varga józsef, a mtesz országos alelnöke, a tanács és a társadalmi szervek képviselői.

az elnökség beszámolójából kitűnt, a legutóbbi küldöttértekezlet óta eltelt öt esztendő alatt 1200-zal gyarapodott a taglétszám. huszonkét egyesületi csoport négyezer műszaki és gazdasági szakembert tömörít. méreteiben és tartalmában is jelentősen fejlődött a tudományos-társadalmi munka. különös gonddal törekedtek a helyi műszaki-gazdasági problémák feltárására. a szervezet hagyományos, sikeres programja az évente ismétlődő műszaki és közgazdasági hónap. idei 180 rendezvényén az érdeklődők száma megközelítette a harmincezer főt.

a beszámolót követő vita után a küldöttértekezlet megválasztotta a mtesz baranya megyei szervezetének tisztségviselőit.

wieder béla, pécs megyei város tanácselnöke emlékérmét adott át a szervezet kilenc tagjának, akik az „egy napot pécsért”, társadalmi akció keretében tudományos tevékenységükkel segítették a városfejlesztési, várospolitikai munkát. /mti/

--

18.45/p

-64-

NA 1900

bb.97. a fegyveres erők napja

p hi la

1973. szeptember 28.

a pákozdi csata évfordulója már hagyományosan az uttörők, kisdobosok csapatzászló-ünnepsége is. a több mint négyezer uttörőcsapat sok-sok órsének az 1973-74. es tanévben az az első erőpróbája: akadályversenyeken, turákon, hadijátékokon, vetélkedőkön, a felszabadító harcok és a munkásmozgalom veteránjaival való beszélgetéseken, katonafiatalokkal rendezett találkozókön, Laktanyaátogatásokon készülnek a „nem térkép e táj”, expedíció feladatainak végrehajtására.

a nyáron megrendezett vi. orseáros uttörőtálatkozó honvédelmi szemléjén legjobban szerepelt pájtások képviselik társaikat szeptember 29-én pákozdon, ahol elhelyezik virágukat a győztes csata emlékművénél, köszöntik hazánk fegyveres erőit és testületeit, majd látványos honvédelmi versenyeken és bemutatókon vesznek részt. /mti/

--

bb.98. másfélmillió forint gazdasági bírság

vid/p kz la

1973. szeptember 28.

jogellenes vállalkozásért vonta felelősségre a balassagyarmati megyei bíróság, mint gazdasági bíróság a salgótarjáni tervező és építő ktsz-t. a kisipari termelőszövetkezet 1971. áprilisában csatornázási munkák elvégzésére vállalkozási szerződést kötött a salgótarjáni kohászati üzemekkel, mintegy kétmillió-háromszáz-ezer forint értékben. még a szerződés aláírásának napján a ktsz a munkát kiadta két alvállalkozónak, csikány istván vízvezeték-szerelő- és habony imre kőműves kisiparosnak. az alvállalkozók a munka elvégzése után 1,1 millió forintos számlát nyújtottak be a ktsz-nek, amelynek - számla kifizetése után - egymillió-kétszáz-ezer forint tiszta haszna maradt anélkül, hogy akár a kisujját megmozdította volna. a megyei gazdasági bíróság - a legfőbb ügyészség indítványára - eljárást indított a kisipari termelő szövetkezet ellen, és azt másfélmillió forint gazdasági bírsággal sújtotta. így tehát nem csupán a tisztességtelen hasznot kell a ktsz-nek az államkasszába befizetnie, de alaposan rá is fizet a spekulációra.

/folyt köv. /
18.58/p

-65-

NA 1910

bb.98. másfélmillió ....folyt /p

a salgótarjáni járásbiróságon egyébként eljárás indult az ügyben szereplő két kisiparos ellen is, mégpedig társadalmi tulajdonban különösen nagy kárt okozó csalás büntette miatt, mert lényegesen többet számláltak a ténylegesen elvégzett munka értékénél.
/mti/

--

bb.99. kitüntetések a fegyveres erők napja alkalmából

t ro/pá/o hi la

1973. szeptember 28.

Ünnepség színhelye volt pénteken a hotel ifjuság szálló. a fegyveres erők napja alkalmából a kisz központi bizottsága kitüntetéseket adományozott azoknak, akik kiemelkedő érdemeket szereztek a fegyveres testületekben működő kisz szervezetek munkájának szervezésében, irányításában, az ifjuság hazafias és honvédelmi nevelésében. illisz lászló, a kisz központi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet, majd átadta a kisz kitüntetéseit: tizen részesültek az ifjuságért érdemérem kitüntetésben, huszonötön pedig a kisz érdeméremet vették át.

ezt követően tarcsai tiber vezérőrnagy, az mszmp néphadseregi bizottságának első titkára a honvédelmi miniszter által adományozott kitüntetéseket; rácz sándor rendőr-vezérőrnagy, a belügyminiszter első helyettese a belügyminiszter által adományozott kitüntetéseket; gáti józsef, a munkásőrség országos parancsnokának helyettese a munkásőrség országos parancsnoka által adományozott kitüntetéseket adta át azoknak az ifjusági vezetőknek, akik a fegyveres testületek és a kisz együttműködése érdekében a legtöbbet tették. az ünnepségen megjelent borbély gábor, a kisz kb titkára, kutika károly vezérőrnagy, a magyar néphadsereg kiképzési főcsoportfőnökének helyettese is./mti/

--

bb.100. bajtársi találkozó a partizán szövetségben

t vt/gg/p hi la

1973. szeptember 28.

a második világháború idején a belgiumi és franciaországi ellenállási mozgalomban résztvevő tagjai számára rendezett bajtársi találkozót pénteken délután a magyar partizán szövetség. gyáros lászló, a szövetség országos bizottságának tagja köszöntötte az egybegyűlteket. ezt követően a találkozó résztvevői kötetlen beszélgetés során elevevitették fel a belgiumi és franciaországi ellenállási mozgalomhoz, a fasiszta megszállók elleni harchoz fűződő emlékeiket, élményeiket./mti/
19.03/p

--
-66-

NA 1915

bb.101. bencsik istván köszöntője a néphadsereg napja alkalmából

pá//hi/a/la

1973. szeptember 28.

pénteken este bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára köszöntőt mondott a rádióban és a televízióban a magyar néphadsereg napja alkalmából: megemlékezett az 1848-as forradalom és szabadságharc pákozdi csatájáról, méltatta a magyar fegyveres erők mai eredményeit, s említést tett a magyar néphadsereg feladatairól is./mti/

--

102. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

a/la

1973. szeptember 28.

41. fizikusok világszervezetének ülése
  42. ,,rendhagyó,, szombathelyi színházi évad
  43. duna-tisza közti napok emlékplakettje
  44. a vasutas szakszervezet kv ülése
  45. a vasas szakszervezete elnökségének ülése
  46. a belga parlamenti küldöttség a péti nitrogénművekben
  47. fogadás a fegyveres erők napja alkalmából
  48. magyar-indiai kulturális munkaterv
  49. a mém országos értekezlete
  50. kifizették az öttalálatos nyerevényeket
  51. a vas megyei tanács ülése
  52. miskolc városi tanácsának ülése
  53. audiovizuális kiállítás
  54. kneb ülés
  55. megemlékezés pollack mihályról
  56. kórházi beutalási rendszer
  57. tanuszoda
  58. vegyipari nap almásfüzitőn
  59. síó-torkolati mű
  60. 15 uj autóbust kapott veszprém
  61. lengyel gépjárművek hazai szervizállomásainak dolgozói
  62. hajószilip nagyjavítás
  63. esernyőüzem
  64. ítélet
- /folyt.köv./
18.50/a

- 67 -

NA 1915

bb.102./ a belföldi.....folyt./-a

65. bkV
66. a gépkocsivezetők figyelmébe
67. feloldották a tűzgyújtási tilalmat az erdőkben
68. a kb távirata a guineai demokrata párt kongresszusához
69. elutazott a dél-jemeni munkaügyi bizottság elnöke
70. ünnepi parancs
71. eltemették gömöri pált
72. megszűnik az egyirányúsítás az m 7-esen
73. a heves megyei pártbizottság ülése
74. magyar-belga munkaterv
75. pullai árpád látogatása sárvárott
76. erdey-guruz tiber fogadta leontyebv akadémikus
77. szovjet fotóművész kiállítása
78. koreai fotókiállítás
79. elutazott a lengyel tsz-küldöttség
80. palcsó dezső emlékkiállítás
81. puja frigyos fogadta a vdk új nagykövetét
82. szoboravatás
83. békemozgalmi küldöttség utazot helsinkibe
84. sajtótájékoztató a főváros közlekedési biztonságáról
85. a népfront távirata bissau-guineához
86. a nőtanács és a szot nőbizottságának együttes ülése
87. elutazott dr.franz pallin
88. hazaérkezett kádár jános
89. ünnepek a fegyveres erők napja tiszteletére
90. tájékoztató a szakszervezeti világkongresszusról
91. zászlófelvonás
92. az elnöki tanács ülése
93. országgyűlési bizottságok
94. a belga parlamentí küldöttség vas megyében
95. magyar-ndk barátsági nap
96. mtesz megyei küldöttértekezlete
97. fegyveres erők napja - uttörők
98. gazdasági bírság
99. kitüntetések
100. bajtársi találkozó
101. bencsik istvánköszöntője
102. hírjegyzék

--

18.55/a

- 68 -

NA 1920

bb.103. megnyitották a vi. budapesti műszaki filmfesztivált

t/ró/fk/h1/a-/la

1973. szeptember 28.

pénteken, a duna filmszínházban dr.osztrovszky györgy akadémikus, az omfb elnökhelyettese nyitotta meg a vi. budapesti műszaki filmfesztivált. megjelent dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, s képviseltették magukat a diplomáciai képviselők is. a műszaki kisfilmek nemzetközi vetélkedőjét három évenként rendezik meg, ezuttal 15 ország, 150 filmje küzd a díjakért. az öt kategóriában - oktató, dokumentum, tájékoztató, propaganda, népszerű tudományos - vetélkedő rövidfilmeket a nézők a duna filmszínházban tekinthetik meg. tizenöt szakmai csoportosításban kerülnek vázsonra a filmek, például önálló egységet alkot a bányászat-kohászat, a hírközlés-műszeripar-elektronika; a közlekedés-szállítás, s a technika az ember szolgálatában témakör.

a budapesti műszaki filmfesztiválon 60 magyar versenyfilm indul, minden kategóriának van magyar résztvevője. a nemzetközi filmeseménnyre a mafilm valamennyi stúdiója, ezenkívül a nehézipari minisztérium, a kohó-és gépipari minisztérium, a közlekedés-és postaügyi minisztérium, a magyar tudományos akadémia is készített stúdiójában filmeket, továbbá jónéhány nagyvállalat, közöttük a medico, s a videoton is készített egy-egy művet.

a filmek sorrendjéről, a helyezésekről nemzetközi zsűri dönt, amely pénteken hirdeti ki majd az eredményt. a nemzetközi zsűri minden kategóriában i-ii-iii. díjat, valamint oklevelet ad át, ezenkívül a szaktárcák és a rendező bizottság is adományoz díjakat a jól szereplő filmeknek.

/mti/

--

bb.108. pénteken este

k/vt/gg/h1/a/la

1973. szeptember 28.

visszaérkezett az nszk-ból a magyar partizán szövetség küldöttsége, amely - gábor istván alelnök vezetésével - frankfurt am mainban részt vett a fir/ ellenállók nemzetközi szövetsége /vevzetőségének ülésén. /mti/

--

19.05/a

- 69 -

NA 1925

bb.104. shakespeare bemutató a madách színházban

t/nn/pá/hi/a/la

1973.szeptember 28.

évadnyitó előadasként mutatta be pénteken este a madách színház társulata shakespeare othello című tragédiáját. a nagy drámaköltő művét szinte gábor diszleteinek és malikovszky erzsébet jelmezeinek felhasználásával méyszöly dezső fordításában tűzték műsorra. ádám ottó rendezésében. az előadás zenéjét petrovics emil szerezte.

a shakespeare tragédia címszerepét a madách színház új tagja, bessenyei ferenc alakította. a főbb szerepekben huszti pétert, piros ildikót, almási évát, kalocsai miklóst láthatta a közönség./mti/

--

bb.105. hazaérkezett dr. horgos gyula

kni/mmé/a/la

1973.szeptember 28.

dr.horgos gyula kohó-és gépipari miniszter pénteken hazaérkezett a hannoveri szerszámgépipari kiállításról. tárgyalásokat folytatott a német szövetségi köztársaság ipari szerveinek és vállalatainak több vezetőjével is. látogatást tett a kolb szerszámgépgyárban kölnben, a k.h.d. gépipari tröszt-nél, és a korf kohászati vállalatnál hamburgban. dr.horgos gyula tárgyalásokat folytatott a német szerszámgépgyárak elnökségének képviselőivel és a hamburgi szenátus néhány tag-jával is./mti/

--

bb.106. időjárásjelentés

fk/a/la

1973. szeptember 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. szeptember 28-án pénteken 19 órakor:

a nappali felmelegedés kissé erősödik

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, főként északon elszórtan futó esőkkel. időnként megéleknkülő délnyugati, nyugati szél. a nappali felmelegedés kissé erősödik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 16-21 fok között./mti/

--

19.15/a

- 70 -

NA 1973

bb.107. végetért a nemzetközi történész konferencia - 1975-ben san francisco-ban világtudósokat rendeznek

t/vt/fk/hi/a/la

1973. szeptember 28.

pénteken a magyar tudományos akadémia várbeli kongresszusi termében tartott plenáris üléssel véget ért a budapesti nemzetközi történész konferencia, amelynek kelet-közép-európa második világháborús historiográfiája volt a témája. a záróülésen a kerekasztal-megbeszélések vezetői számoltak be a vita tapasztalatairól, az elhangzott észrevételekről, javaslatokról. elmondották, hogy a kerekasztal-viták igen aktívak, élénkek, tudományos színvonalúak voltak. a felszólalók egyebek közt kiemelték a kutatási módszertan tökéltetésének, továbbfejlesztésének szükségességét. kiemelték, hogy a felszólalásokból, hogy a forrásanyagok feltárásában az utóbbi években jelentős eredményeket értek el, de még vannak feltáratlan területek. fontos feladatként jelölték meg ezért minél több új forrásanyag megismerését, hiszen a második világháború történetében található elég szép számmal, „fehér foltok”, amelyek kutatásra, feltárára, feldolgozásra várnak.

a vitavezetők összefoglalója után ránki györgy, a történettudományok doktora, kossuth-díjas egyetemi tanár, a történettudományi intézet igazgatóhelyettese összegezte a tanácskozás tapasztalatait, majd henri michel professzor, a ii.világháború története nemzetközi bizottságának elnöke mondott záró beszédet. a plenáris ülés vass henriknek, a ii.világháború története magyar nemzeti bizottsága elnökének, az mszmp központi bizottsága párttörténeti intézete igazgatójának szavaival ért véget.

ezt követően a nemzetközi bizottság nyilvános ülést tartott. ezen a konferencia résztvevőit tájékoztatták a nemzetközi bizottság munkájáról, majd határozatot hoztak az 1975-ben san francisco-ban sorra kerülő történész világtudósokat rendeznek kapcsolatban. egyidejűleg tagfelvételi kérelmekről is döntöttek. /mti/

--

19.30/a

- 71 -

NA 1973

bb.109. nemzetközi tanácskozás a villamos egészségügyi berendezések biztonsági kérdéseiről

i/ms/a/la

1973.szeptember 28.

az iec nemzetközi elektrotechnikai bizottság munkacsoportjai szeptember 24. és 28. között budapestben, a technika házában ülészetek. a magyar szabványügyi hivatal meghívására tíz európai és két tengerentúli ország szakértői vitatták meg a villamosgyógyászati készülékek általános biztonsági előírásairól szóló nemzetközi ajánlás tervezetét, valamint a gyógyászati létesítmények/ kórházak, orvosi célokra szolgáló autóbuszok, stb./ villamosberendezésének egyes kérdéseit. a szakértők a medicor művekben megtekintették az orvosi villamoskészülékek hazai gyártását is./mti/

--

bb.110. nemzetközi tapasztalatokkal a jobb minőségért

i/ms/fk/a/la

1973.szeptember 28.

az európai minőségügyi szervezet/eoqc/ magyar nemzeti bizottsága pénteken budapestben tartotta választmányi ülését. dr.almásy györgy professzor elnöki beszámolójában ismertette a bizottság tavalyi megalakulása óta elért eredményeket és tapasztalatokat. többek között elmondta, hogy a nemzetközi szervezet közgyűlésén először 1972-ben jelent meg magyar delegáció teljesjogu tagként, a minőség és a fogyasztók, címet viselő idei konferencián magyar küldöttek értékes előadásokat tartottak.

a beszámoló megállapította és az eddigi gyakorlat is azt bizonyította, hogy a nemzetközi szervezetek munkájában szerzett tapasztalatok jól hasznosíthatók a hazai termékek minőségének ellenőrzésében, illetve javításában./mti/

--

19.45/a

- 72 -

14 1970

bb.111. hazaérkezett bukarestből a fővárosi tanács küldöttsége

fk/a/hi/la

1973. szeptember 28.

szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke és az általa vezetett küldöttség tagjai - kőmives istván elnökhelyettes, dr. pellek gizella főosztályvezető és aibner páál, a vii. kerületi tanács elnöke - pénteken hazaérkeztek bukarestből. a delegáció a román főváros népi tanácsának meghívására öt napot töltött bukarestben, ahol a program során a két fővárost közösen foglalkoztató várospolitikai kérdésekről folytattak tanácskozásokat. a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelentek: csikesz józsefné, farkasinszky lajos és giltner andor, a fővárosi tanács elnökhelyettesei, valamint ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

bb.112. dr.csanádi györgy közlekedés - és postaügyi miniszter

la/p la

1973. szeptember 28.

a fegyveres erők napja alkalmából pénteken délután a kpm-ben kitüntetések adott át a közlekedési műszaki dandár kiváló munkát végzett tagjainak. az ünnepségen jelen volt kovács páál vezérőrnagy, valamint a kpm vezetői./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

la/p la

1973. szeptember 28.

a bb . 101.számú hír /bencsik istván köszöntője .../ címében és harmadik sorában

„a fegyveres erők napja „ irandó!

/mti/

--

21.15/p

-73-

14 21⁰⁰

113. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig:

La/p La

1973.szeptember 28.

- 103. műszaki filmfesztivál
- 104. othello
- 105. hazaérkezett horgos gyula
- 106. időjárásjelentés
- 107. befejeződött a történész konferencia
- 108. hazaérkezett a partizánszövetség küldöttsége
- 109. nemzetközi tanácskozás
- 110. európai minőségügyi szervezet
- 111. hazaérkezett szépölgyi zoltán
- 112. dr.csanádi györgy
- 113. hírjegyzék .

/mti/

--

-74-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

M 2120

v

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 29.

bb.1. Ünnepi filmbemutatók a budapesti művészeti heteken

1 r-/gk/p hi hgy

1973. szeptember 29.

a „hetedik művészet,, értékes bemutatósorozattal képvisel-
teti magát a főváros centenáriumát köszöntő őszi művészeti seregszem-
lén. a nyitó film szabó istván „tűzoltó utca 25,, című színes pro-
dukciója, amelyet a vörös csillag filmszínházban vetítenek elő-
ször a nézők előtt. a történet főszereplője egy lebontásra ítélt
pesti ház lakója, akik együtt élték át a multat ,a háborukat, üldöz-
tetéseket s együtt érték meg a felszabadulást.

Larissa sepityko rendezte a „te és én,, című szovjet fil-
met.a történet főhőse orvos ,aki hátat fordít a kutatómunkának,
hogy a svéd nagykövetség orvosa lehessen. ettől reméli magán-
élete problémáinak megoldását. hamarosan rádöbben azonban,hogy
elrontotta az életét,hiányzik a kutatás izgalma,szenvedélye.
otthagya állását és visszatér szibériába a hivatásához...

a filmművészet élő klasszikusának,fellininek új filmje ,a
„fellini -róma,, furcsa ,egyéni hangvételű alkotás . egyik kri-
tikusa szerint „hatalmas vászon fellini kézjegyzével,,. képek
halmaza,amelyeken a kendőzetlen róma két * magnéziumvillanás
között megmutatja tegnapiját,jelenét -ugyanakkor önletrajzi riport.

/folyt köv ./

-1-

NA